

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

IX metai.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, liepos (July) 15 d. 1954 m.

Kaina 10 c.

Nr. 27-28 (200-201)

IŠ PASAULIO POLITIKOS

JURGIS VOLDEMARAS

AMERIKOS VARGAI SU SĄJUNGININKAIS

Amerika turi didelių rūpesčių ne tik su savo priešais, bet ir su savo, taip vadinamais, draugais. Prie tikrųjų Amerikos sąjungininkų būtų galima priskaityti Pietų Korėją, Nacionalistinę Kiniją, Graikiją ir Turkiją. Kitos laisvosios valstybės, nors ir yra susirišusios su Amerika visokiais paktais ir sutartimis, visuomet yra pasirengusios iškristi Amerikai kokią nors nemalonų triukšą. Sovietų Rusijos baimė daugeliui Europos diplomatų suparalizavo protą, ir jie nežino, kaip toli galima eiti su savo nuolaidumo politika. Net ir Churchillis, kuris su marksizmo ideologija neturi nieko bendro, nuolatos kartuoja, kad dar ne viskas išbandyta, kad dar mes nežinome, kur randamės, kad dar reikėtų susitikti su Malenkovu ir apie viską nuodugniai išsineškėti.

Paskutiniu metu, po anglų vizito Washington, Amerikos politikai visai rimtai susirūpino, kas daryti su savo, taip vadinamais, sąjungininkais. Anglai pareiškė Amerikos vyriausybei, kad atėjo laikas įsileisti Kom. Kiniją į Jungtines Tautas. Šį anglų įsitikinimą remia visos Commonwealth'o valstybės, Prancūzija, kai kurios mažesnės valstybės, na ir, žinoma, visos sovietų blokas. Daleidžiama, kad jiems pavyks sudaryti balsų daugumą, ir Kom. Kinija, kaip lygus su lygiais, galės spręsti pasaulio problemas, nežiūrint fakto, kad praktiškai jiniai su Jungtinėmis Tautomis dar randasi karo stovy.

Liepos mėn. 1 d. senato daugumos vadovas W. F. Knowland pasakė įspūdingą kalbą. Jisai pareiškė, kad Amerikos vyriausybė turi padaryti viską, kad tik komunistinė Kinija netaptų priimta į Jungtines Tautas. Jeigu įsileidimo nepavyktų suturėti, jisai atstataidyntų nuo dabartinių pareigų ir visas savo jėgas pašvęstų kovai už Amerikos išstojimą iš Jungtinių Tautų. Sekančią dieną senatorius L. B. Johnson, demokratas, taip pat pasakė senatę kalbą, kurioje pabrėžė, kad jis pilnai sutinka ir remia Daugumos Vado pažiūras Kom. Kinijos reikalu. Kiti senatoriai taip pat pareiškė, kad dabartiniu metu Kinija neturėtų būti įsileista į Jungtines Tautas.

Esant tokiai padėčiai senatė, kur respublikonų ir demokratų vadai laikosi vienodos nuomonės, prezidentui nėra jokio galvosūnio, kaip jisai turėtų pasielgti panašiu atveju. Prezidentas Eisenhoweris pareiškė, kad administracija priešinga Kinijos įsileidimui, bet jis dar nėra apsisprendęs, kas reikėtų daryti, jeigu vis dėlto dau Jungt. Tautų narių nuspręstų kom. Kiniją priimti į savo tarpą.

Antras atvejis, kur Amerikos politika atsimsuša į kietą sąjungin-

ninkų sieną, tai Europos Gynimo Bendruomenės organizavimas. Čia anglų ir amerikiečių pažiūros sutinka, bet užtai prancūzai su italais niekaip negali apsispręsti ir sutarti ratifikuoti. Kaip ilgai Amerika turės kantrybės laukti šios sutarties ratifikavimo? Atrodo, kad Jungtinių Valstybių kantrybė jau yra išsekusi, ir jiniai bet kuriuo laiku gali viena su angliais pradėti vokiečių divizių organizavimą.

Liepos 10 d. senato užsienio santykių komitetas nubalsavo nutraukti Prancūzijai ir Italijai ekonominę paramą, jeigu jos ligi šių metų gruodžio 31 dienos neratifikuos E.G.B. sutarties. Šis komitetas taip pat svarstė kom. Kinijos klausimą ir buvo priimtas nutarimas, kuris išreiškia senato opoziciją ryšium su galimu šios valstybės įsileidimu į Jungt. Tautas. Džiugu, kad Amerika nepasiduoda sąjungininkų isterijai ir laikosi savo palyginus kietos politikos.

VOLKOVEC BYLA

Nesenai Chicagos Imigracinė įstaiga svarstė tūlo Volkovec bylą. Jisai buvo apkaltintas, jog atvyko į šį kraštą, patiekdamas apie save neteisingas žinias. Šis imigrantas, būdamas Sov. Rusijos piliečiu, tai nusišė ir į Jungt. Valstybes atvyko kaip Lenkijos pilietis. Nežinia, kuo byla užsibaigs: ar deportacija, ar jam bus leista pasilikti šiame krašte. Ryšium su šia byla, man prisiminė vienas pasikalbėjimas su jaunu, gerai išsilavinusiu amerikiečiu. Šis amerikietis man pareiškė, kad karo atveju vargu ar galima tikėtis rusų karių dezertiravimo ar masinio pasidavimo, kaip kad buvo vokiečių — rusų karo pradžioje. Girdi, Rusijos jaunimas išauklėtas komunistinėje dvasioje ir visiškai atsidavęs savo vadams. — Kaip argumentą, jis man pareiškė, jog nė vienas rusas nebėgo iš Sov. Sąjungos, tuo tarpu kai iš jos bėgo tūkstančiai lenkų, lietuvių, latvių ir kitų tautų. Šis amerikietis, kaip ir daugelis kitų amerikiečių, nieko nežino apie tai, kas sovietų rusams, ukrainiečiams ir kitiems sovietų piliečiams antikomunistams Jaltoje buvo pasirašytas mirties sprendimas. Tuoj po karo jie buvo gaudomi, grūdami į sunkvežimius ir gražinami bolševikams. Kas išsigelbėjo ir nebuvo gražintas, turėjo slėpti savo tikrąją kilmę, arba atsidėti emigracijos. Daugelis pasidarė senais emigrantais, kiti lenkais, jugoslavais ir panašiai. Štai dėl ko šis amerikietis nieko negirdėjo apie rusų pabėgėlius ir nesupranta, kad ir jų tarpe yra daug vyrų, kurie greičiau pasirinkt mirtį, nei komunistinę vergiją. Karo atveju jie bus Amerikos talkininkais, su kuriais reikia skaitytis.

AR VLIKE ESAMA KOMUNISTŲ?

Buvau nusprendęs nieko neraišyti Vliko reikalais. — Polemikos Vliko klausimu mūsų spaudoje yra daugiau, negu reikia. Pagaliau, matant, kas iš tikrųjų su šiuo mūsų komitetu darosi, kaip nerimtai jisai sprendžia Lietuvos reikalus, tiesiog koktu apie jį kalbėti. Bet kada Vliko vadovas prel. Krupavičius išdrįso taip skaudžiai įžeisti tūkstančius lietuvių (žiūr. "Draugą" liepos 9 d.), tylėti negalima.

"Vienybė, protestai, konferencijos ir kova" — taip pavadintas kažkoks korespondento interviu su Vliko pirmininku. Tarp kitų klausimų, prel. Krupavičius pasisako ir dėl opozicijos šiam komitetui. "Jei turima omeny opozicija Vlike, tai reikia pripažinti, kad tokios opozicijos esama. Pirmutinė opozicionierių eilė stovi bolševikai. Antroji vietoj kiti".

Čia, tikriausiai, įsivėlė gramatinė klaida, nors neteko matyti,

ŠI SEKMADIENĮ, LIEPOS MĖN. 18 DIENĄ, VISI RENKASI PRIE DARIAUS — GIRĖNO PAMINKLO, MARQUETTE PARKE

kad jiniai būtų atitaisyta sekančiame "Draugą" numery. Sunku patikėti, kad Vliko pirmininkas apie juos žino ir nieko nedaro, kad juos pašalintų. Bet tolimesni prelato žodžiai apie opoziciją jau ne gramatinė klaida, bet jo absoliutus nesiskaitymas su lietuvių visuomene, ko negali atleisti, net ir tie, kurie niekad jo žodžiams neduoda didelės reikšmės.

"Aš manau, kad opozicija pagausa į savo tinklą tik tokius piliečius, kuriems Lietuva ne svarbiausias tikslas ir kurie mano, jog savo pinigų padėti yra kita jiems patogesnė vieta, nei Tautos Fondas".

Prel. Krupavičius, prieš imdamas vadovauti Vlikui, turėjo geriau susipažinti su demokratija ir jos principais. Demokratinė sis-

temoj opozicija yra būtinas dalykas. Anglijos opozicija vadinasi karališkoji opozicija ir jiniai parlamente turi tokią pat garbingą vietą, kaip ir valdančioji partija. Tas pats yra ir kituose kraštuose. Galbūt Krupavičius nemėgsta demokratijos ir nenori laikytis jos principų, bet tada tegul ir nelaukia, kad lietuviai jo komitetą remtų ir dar jam duotų BENT 10% SAVO IŠLAIDŲ. (Žiūrėk tą patį interviu).

Ši, kaip ir praėta jo kelionė į Ameriką, neatneš naudos nei Vlikui, nei pačiam prel. Krupavičiui, o juo mažiau Lietuvali. Istorijsa su karvėmis New Yorke (žiūrėk "Draugą" liepos 2 d.) ir pahasus interviu — tai dar nėra Lietuvos vadavimas.

nedalyvauja vyriausybėje. Bet, reikia manyti, kad ši vyriausybė yra laikinė ir ji bus performuota, ir ją jėis ir katalikai ir socialistai.

Prancūzų šių dienų ekonomija yra gana sunki. Kainos yra aukštos. Prancūzija dėl karo sugriovimų ir sunkumų nustojo mašinas gaminti. Daug investicijų reikėtų į industrializaciją. Mokesčiai yra sutvarkyti nelygiai. Kai kurie moka per mažus, o kai kurie per didelius mokesčius. Mendes-France pažadėjo išlyginti mokesčių mokėjimą.

Ar nenumatoma partijų sumažėjimo Prancūzijoje?

— Neįmanoma. Netgi didėja. Degauilistai suskilo ir pasidarė dvi partijos. Visi sutinka su degauilistais, kad partijų perdaug, bet nėra išeities, kaip jų skaičių sumažinti. — Vienas sunkiausių klausimų — konstitucijos pakeitimo klausimas. Parlamentas nesutinka mažinti savo teisių. Tačiau vyriausybės pasikeitimas Prancūzijoje neturi tiek reikšmės, nes prancūzų administracija yra tvirta, gerai sutvarkyta ir pastovi.

Ar yra vilties dėl Europos Gynybos sutarties patvirtinimo?

— Dėl Europos Gynybos dabartinės vyriausybės sferose yra neigiamo nusistatymo, bet manoma, kad galimas su Vokietija kompro-

IŠ EUROPOS POLITIKOS

Rašo: ALG. VILMANTAS

PRANCŪZIJA YRA TVIRTA SAVO GERA ADMINISTRACIJA — SAKO PROF. G. MATORĖ.

Ką veikia Lietuvos bičiuliai Prancūzijoje?

"L. L." korespondentas turėjo progos pasikalbėti su Bezansono u-to prof. George Matorė. Jis yra ir Sorbonos u-to profesorius, prancūzų civilizacijos kursų ir tarptautinio dolmečerių instituto direktorius. Pabrėžtina, kad prof. G. Matorė yra didelis lietuvių bičiulis, gyvena ir profesoriavo Lietuvoje ir moka puikiai lietuviškai. Jo žmo na yra lietuviškas vilnietis.

— Pone profesoriau, gal malonėsite mūsų skaitytojus palforuoti apie paskutinius politinius įvykius prancūzų politikoje?

— Nors nesu politikas, bet savo

asmeninėmis nuomonėmis mielai pasidalinsiu su "L. L." skaitytojais. Visi prancūzai norėtų, kad karas su Indo-Kinija greičiau pasibaigtų, nes karas perdaug kainuoja. Tie pinigai, kurie eina karui, galėtų būti panaudoti krašto industrializacijai. Nors prancūzai nėra perkrauti mokesčiais, bet vis tiek karas atsiliepia į mokesčių mokėtojus.

Todėl atėjo Mendes-France ir prancūzai juo yra patenkinti. Jei būtų dabar tautos referendumas, tai 70% pasisakytų už jį. Ir jei jam pasiseks sutvarkyti Indo-Kinijos karo klausimą, jis įsistiprins. Jam yra sunku, kad katalikai ir socialistai nors balsavo už jį, bet

misas.

— Ar nėra pavojus Prancūzijai iš komunistų pusės?

— Šiuo metu mažiau priklauso prancūzų komunistų partijai. Galvojančioms prancūzams blogą įspūdį daro komunistų partijos valymai. Kovoti prieš komunizmą nėra lengva Prancūzijoje. Nors darbininkai neblogoi gyvena, bet jie neturi pakankamų sąlygų, ypač butų stoka. Norint kovoti su komunizmu, reikia pagerinti socialines sąlygas. Prancūzų komunistai neturi supratimo apie tikrąją SSSR padėtį.

— Žinau, kad Tamsta esi parašęs knygą "La Lithuanie Rouge", ar ji pasirodys?

— "La Lithuanie Rouge" buvo parašyta, bet dabar reikėtų pertaisyti ir perrašyti, dėl mokslo darbų šiuo metu neturiu šiam reikalui laiko.

— Ką veikia Lietuvos bičiuliai Prancūzijoje?

— Aš norėjau įsteigti lietuvių-prancūzų draugiją jau prieš keletą metų. Dabar yra jau įsisteigęs "La Comité France — Baltique". Tai yra specialiai baltų problemoms tirti komitetas. Šio komiteto pirmas tikslas — parodyti prancūzams, kas yra dabar Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje. Be to, leista apie Baltijos valstybes knygas, ruošti parodas, koncertus. Komiteto pirmininku yra prancūzų senato vice pirmininkas p. E. Pezet, generaliniu sekretoriumi H. de Montfort ir gen. sekretoriumi pavaduotoju — prof. G. Matorė. Komiteto štabe dalyvauja du prancūzų ambasadoriai ir daug įžymybių. Šiomis dienomis komitetas turės posėdį. Tikiu, kad komitetas daug padės Baltijos kraštams išlaisvinimo politikoje. Buvęs min. Dulong taip pat komitete dalyvauja.

Iš senųjų Lietuvos bičiulių: H. de Chambon, René Martel ir kiti dabar dėl nesveikatos ar dėl amžiaus nebedalyvauja politinėje veikloje, bet jų nuopelnai Lietuvai yra dideli.

— Leiskite paklausti, ką Tamsta šiuo metu rašote?

— Rašau didžiulį mokslinį darbą iš prancūzų vokalistikos. Be to, esu perkrautas administraciniais darbais. Turiu pažymėti, kad prancūzų civilizacijos kursuose rektoriškas dėsto prof. A. Greimas, kuris šiuo metu dirba Egipto universitete. Taip pat ir dolmečerių kursuose mokesi gabi lietuvaite, dabartinė "L. L." atstovė Šveicarijoje Vanda Augustaityte. Būtų naudinga, kad lietuviai pasirostų atiečiai daugiau dolmečerių.

— Kokios dabar vyrauja nuomonės apie Lietuvą Prancūzijoje?

— Paskutiniu metu nuomones labai pasikeitė palankia prasme. Jei tuoj po karo vyravo atsargumas ar net baimė kalbėti prieš komunizmą ir už pavergtus kraštus, tai dabar galima laisvai ir drąsiai šnekėti už pavergtų tautų teises. Pats profesorius prieš kurį laiką kalbėjęs antikomunistiniame mitinge ir komunistai nei jo, nei kitų nesumušė. Tai esąs jau geras ženklas.

VIENAS DIDŽIAUSIŲ ĮVYKIŲ CHICAGO'S LIETUVIŲ GYVENIMEI!

Š. M. LIEPOS 25-TĄ DIENĄ, 3 VAL. PO PIETŲ
RIVERVIEW PARKE — WESTERN-BELMONT
I V Y K S

AMERIKOS LIETUVIŲ APSAUGOS DIENA

"LAISVOSIOS LIETUVOS" REDAKCIJOJ PAKVIETMAI Į ŠVENTĘ GAUNAMI NEMOKAMAI

1954 metų liepos 7 d. ryte netoli Philadelphijos, Pa., akis užmerkė Vincas Krėvė — Mickevičius, eidamas 72-sius metus.

Tai buvo vienas geriausių lietuvių rašytojų, ant baltos drobės atnešęs lietuvių tautai dovaną: gintaro karūną, Perkūno šarvus, žaliasias Suvalkijos lygumas, Aukštaitijos ir Vilnijos — miškų gaudimą ir tų šimtamečių ažuolų visad didžią galybę.

Jis turėjo prigimtą jauslumą įsiskverbti ten, kur kiti, darbštūs rašto ieškotojai, po didelių pastangų ir vargų, nepesę pasitraukdavo atgal.

Jo pirštuose plunksna atliko didelius darbus sintetinant buvusių lietuvių buitį, juos iš tankmių išvedant į universiteto katedrą, į teatrą, į radijo bangas.

Jis padėjo prikelti lietuvius iš miego ir jiems staiga pustelėjo, kad svirduliuojamą tuoj pakeitė sava mintis ir aiškus tikslas.

Jis padėjo atsikratyti klumpėto gėdos jausmo ir baimės neturtui, prigimčiai.

Jis pro maldaknybes ir elementorius staiga sužibo išsigelbėjimo žiburiu, siauciančių audrų verpetuose.

Pagaliam jis tapo lietuvių klasiškai ir nereikėtų stebėtis, jei ir svetimuosiuoju Jo raštai spindintys pasiekė.

Mažiau svarbu, kiek rašytojas parašo, daug svarbiau, kaip jis parašo. Krėvė gi rašė gerai. Jis turėjo ne tik patraukiamą, bet ir prigimimą rašyti. Pasakytume, Dievo dovaną rašymui.

Savo raštus, kaip visa eilė kitų lietuvių ar pasauliečių rašytojų, Krėvė parašė pakartotinai ir dar pakartotinai perrašydavo, nesibijodamas juos ilgiau palaikyti stalčiuje. Savo senesniais darbais, kaip ir dažnas kūrėjas, nevisuomet būdavo patenkintas.

Pav., Jis pats man sakė, kad prieš kokius keturius metus susitikau Philadelphijoje, kad "Dainavos Šalies Senų Žmonių Pada-

vimus" Jis visai nevertinąs, tai tesąs tik jaunatviškas darbas. "Šarūnui" taip pat reikšmės neskyrė. Nepeikė "Skirgalios". Su dideliu susikaupimu tada dirbo prie naujo kūrinio, kuris dabar jau žinomas, kaip "Dangaus ir Žemės Sūnus".

Labai palaikydavo jaunos rašytojus. Ir turėdamas nuotaikas papasakodavo apie savo darbus. Kartą, prisimenu, man sakė pasisuntęs literatūros žurnalui vieno, tada dar nežinomo, asmens novelę, kurią autorius jam atsiuntęs iš Europos. Paklausiau, ar tai žadanti pajėga. Atsakė, kad jis gali rašyti, bet jeigu iškart sutiks kliūtis ar to jaunojo rašytojo iš viso spauda nespausdins, tai greičiausiai jauną bepradedančią reikštis jėgą taip ir nuslopintų redaktoriai.

J. A. V. - se jautėsi labai vienišas, lietuvių užmirštas. Ir kai jo gimtadienio proga, mes su žmona Jam atnešėm gėlių, net buvo graudu dėl Jo džiaugsmo.

Atrodo, Jį slėgė bolševikmečio laikai. Apie tai Jis vengdavo daug kalbėti, tik jautėsi, kad dar toli gražu ne visa yra išsiliejęs, kas tuo reikalu Jam ant širdies gulėjo.

Paskutiniaisiais laikais gal bus ką ir tuo klausimu suspėjęs užrašyti.

Baigiant šias trumputes eilutes apie mažo ūgio didelį lietuvių, norisi paprašyti Philadelphijoje ar kitur netoliese gyvenančių Jo kolegų rašytojų — rinkiti ir saugoti Krėvės rankraščius, laiškus ir visa, kas liečia Jo asmenybę. Toji medžiaga turi pakliūti į Vinco Krėvės ar kitu vardu muziejų.

Kai kurie mūsų laikraščiai rašo, kad mirė Krėvė. Neteisingai išsireiškta. Jis nemirė, tik užmerkė akis šio pasaulio saulei. Dabar prasidės antroji Jo gyvenimo žemėje dalis — nemirtingųjų raštų tarp mirtingųjų žmonių.

BYLOJĄ LAPAI

Rašo: Alg. Dailintas

LIETUVIŠKŲ RŪTŲ KVAPAS. VALANDĖLĖ SU MIŠKO BROLIAIS.

Juozas Kėkštas — širdies poetas. Jis nori atrasti laimę. Ne sau. Kitiems. Tačiau gyvenime per daug rudens ir per mažai laimės. Todėl jo eilėraščiuose virpa liūdesys. Nes budelio kirvis pakirto vos pradėjusio žaliuoti lietuviško beržo šakas. Dar skaudžiau: jau laisvės svajotos laukti pailgo, žmonių tarpe gyventi nubodo.

O poetas nėra pesimistas. Jis yra kovotojas. Jis myli uraganų dainą. Vėtra ir audra — jo gyvenimas. Jam sunku be audros, nes jis audroj kristi norėjo. Ir jis dabar svetimoj Alpių žemėj stovi kaip lietuviškas ažuolas, kopdamas vis aukštyn.

Recenzentui nėra įmanoma atpasakoti "Etapų" turinį. Kiekvienas eilėraščių yra naujas poeto etapas, širdies, intelekto, nerimo ir susikaupimo balsas. Poetas išgyvena nesavo, bet visų nūdienos žmonių tragediją. Kai miršta budelių kankinamos tautos, negali būti poeto dainų aidas linksmas. Maioly žydi aguonom. Ir Maioly dar žydės aguonom. Ir laisvę sapnuodami šauksim: Liberta vėdi e muoi! Gražiau šauksime: — laisvę išvyskime ir gyvenkime! Ir norėkime gyventi!

Poetas išėjo visokį kelią, aišku, politinio, kareivio, dabar eina tremtino kelią. Jis krito ir kilo, jis kovojo ir kovoją. Ne dėl savęs. Dėl kitų. Dėl jų laisvės. Jo poezija — tai himnas lietuviškai rūtai, lietuviškai laisvei.

Griuvusių šaly nors ir rastum namus, visvien laimingas nebūtum. Nelink kely ir eik neramus, o kai gedulo himnais tau vandens oš,

savo mirstančią širdį papuošk žaliom lietuviškom rūtom. ("Etapai", Keleivis ir rūtos, 67 pusl.).

Tai prabėgoms turinys. O forma? Poeto žodžiais tariant, "eilės lūža ir linksta, jų forma sunki ir nelygi." Kaip ir pats gyvenimas. J. Kėkštas — sau poetas. Jis nepalyginamas. Gal būt, modernus, kaip Binkis ir revoliucingas, kaip Boruta. Tačiau jis modernesnis, nes gyvena šioje epochoje ir gilešnis, nes aprepia visus kontinentus ir visus žmones. Jo poezijos vaizdai ir forma plaukia iš jo mornios vaizduotės ir iš jo sąmonės kalbėti savita kalba.

Tai nepriklausomos dainos dainius. Jo dainas mylės laisvi lietuviai, jas mylės nepriklausomos Lietuvos žmonės. Už poeto širdį atsimokės širdimi lietuvis.

Karolė Pažeraitė, gyvenanti Brazilijoje, Sao Paulo, savo naują prozos — apysakaičių knygelę — "Didvyrių Žemė" paskyrė kovojantiems ir žūstantiems Lietuvos didvyriams — Miško broliams — Lietuvos partizanams. Tai 9 beletristiniai rašiniai. Jie visi dvelkia nuoširdžiu ir giliu patriotizmu. Tas heroizmas, kuris vyksta okupuotoje Lietuvoje, rašytojos atvaizduotas su pietizmu ir realybės pajautimu. "Didvyrių Žemė" — Džiugienė, motina, ir jos sūnus Arūnas, nuo 14 m. pradėjęs rezistencinę kovą, likęs partizanauti, yra mums pažįstami ir brangūs lietuviai. Ir mažasis generolas, susisprogdinęs paskutinė granata, mums yra žinomas. Pažįstami ir brangūs ir kiti apysakaičių vaizdai ir žmonės.

Džiugu konstatuoti, kad K. Pažeraitė padarė didelę pažangą. Ši knygelė bus didelė moralinė dovana mūsų jaunimui. Ir ji verta, kad būtų išpirta.

Nors rašytoja valdo stilių ir moka kalbą, tačiau vertėtų dar labiau susidomėti lietuvių kalbos žodžingumu ir grožiu. Ypač vengtina slavistikų liekanų. Pav. d. pirkti, nedavalgymas tiesiog rėžia lietuvišką ausį. Tarena yra neatsižvelgiant padarytas žodis. Turi būti tarsi. Atleis man ir dailininkė Stančkaitė, kad atkreipsiu dėmesį į jos vardo rašymą. Lietuviškai turi būti Vlādė, o ne Vlada. Tačiau tenka pasidžiaugti ir pasigrožėti meningu jos viršeliu. Knyga išleido muzikas Jonas Kaseliūnas. Garbė muzikams, kurie atiduoda duoklę ir literatūrai.

1. Juozas Kėkštas. ETAPAI. Poezija 1933/1953. "Ventos" leidinys. Aplanką piešė K. Janulis. 142 pusl. Kaina nepažymėta.

2. Karolė Pažeraitė. DIDVYRIŲ ŽEMĖ. Leidėjas Jonas Kaseliūnas. Garnio leidykla, Caixa postal 4189, Sao Paulo, Brazilia. Viršelis V. Stančkaitės. 134 pusl. Kaina 1.50 dol.

J. Kėkštas.

LAIŠKAS

Iš karščio švėtimos padangės sėdu rašyti laiška. Noriu pakilti į toli neaiškų, pajusti audrą ir ugnį iš arčio, neleisti geležiai vesti, iš debesų savo dalią karčią žemės budugnėn sviesti.

Akmens naktys ir akmens dienų švinas ir dykumą juoda šaknim pasirėmęs gyvenimas auga, širdy sėja žiemą, kurioj ilgesys su nerimu pinas. Ar jau viskas praėjo ir nebeįėj, o dienos mirė ir rausvom aušrom daugiau nebeaus?

Ar žaibo ugnį uraganai negriaus, ir eisiu tyton apleistas ir vienas?

Tėvyne mano, mieloji mano... Nešu savo meile, myliu kaip anuomet. Miniu tavo dangišką grožį. Savo meilės audrą, tvirtą ir gailią krūtinę nešu, kaip kruviną rožę.

Iš eilėraščių rinkinio "Etapai".

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

BALIUSĖ

Kokia jausmų simfonija, O kas bešakys?! Pavydas raitosi po kojomis, Kaip užkluptas žaltys.

Šokėjai rožių saujomis Susiburia ratu. Jaučiu, kaip žvilgsniai kaujasi Už degančių pečių.

Už laimę tostą keliame Ir aš, ir tu, ir jis. Ne vien šokėjoms galimas Profesinis šypsny.

ZURNALISTŲ KLAUSIMU

ALFONSAS GIEDRAITIS

(Tęsinys)

Praktikoje ta mūsų žurnalistų S-gos kova dėl šių dienų krikščioniškosios kultūros — atrodytu, maždaug taip: multiplikuoti supolitintus kunigų pamokslus, ypač pakartojant laikraščiuose tas vietas, kur draudžiama "karabelin-kams" (prie bažnyčios) platinti patrijotinę spaudą, nespausdinti panašių iškilmių aprašymų, kaip Karaliaus Mindaugo Karūnacijos sukakties minėjimo šventė ir t. p., arba panašius žygius per socialistų spaudą pajaukti, panaikinti liet. kalbą šeštad. mokyklose ir bažnyčiose ir t. t.

Taigi, ir čia reikia skirti lietuvių patrijotą — tautinio rezistentą tikra to žodžio prasme sąvoką nuo nieko bendro su lietuvių tautinėmis aspiracijomis neturincia krikdemon, komunisto ar socialisto sąvokomis. Pastarųjų kilmės šaknys

glūdi ne mūsų tautos dirvoje, jų veikla nieko gero pozityvia prasme mūsų tautai neneša, todėl sąmoningas lietuvis turėtų ko toliau nuo jų laikytis.

Kiek anais laikais "parodė" patrijotizmo Stulginskio valdžia, tai ir eilinės davatkėlės suprato — ir demokratinis rinkimas krikde mai tada visiems laikams pralaimėjo. Arba kokia velniava siautė laik. sostinės gatvėse, kai "žydiškai zaratruncai" veiksmais įrodinėjo kraujo giminytę komunistams, vos tik sostan įžengus Dr. Grinui ir jo valdžiai. Tas demonstracijas toleruojant, tai jau visa tauta gerai atsimeina ir jokie socialistinės spaudos straipsniai tų atminimų nesušvelnins. Tai aiškiausi įrodymai, kuo tada rūpinosi krikdemonai ir socialistai. Tokios pat, mūsų tautą silpninančios, pro gramos jie laikosi ir šiandien, nes abiejų partijų pagrinduos vyruoja komunizmo principai: krikdemonai vadovaujasi Dievo vardu, totaline valdžia; socialistai — Markso, Engelseo teorija. Tik tautiniam rezistentui palikta rūpintis savos tautos reikalais, jos gerbūviu bei savitos kultūros kūrimu. (Ne kovojimu dėl savitos kultūros. Aut.). O kaip būtų gera, kad visi būtume tautiniais rezistentais ir visa širdimi ir siela atsiduotų savo motinai tėvynei, kad visos tos svetimų politikos vėjų nudraskytos mūsų šakos susirinktų ir prigytų!

Bet grįžkime prie to posakio: "kovoti dėl lietuvių tautinės ir krikščioniškos kultūros". Jau pirmas žodis kovoti yra ne krikščioniškas. (Teisybė, šių dienų nusipolitikavusiems katalikams tinkamas) ir nekultūringas. Šio žodžio sąvoka tegali būti suprantama tik jo tiesiogine prasme. Žurnalistas savo rašiniams siekdamas tikslo, naudoja kultūringas įrodinėjimo priemones, bet neveda kovos dėl kultūros, nes, tokiu būdu, pats kultūros siekimas būtų nekultūringas. Neišjuokime logikos ir nesipaukiame Sokratui ir smegenis. O jeigu nubrauktume "ir krikščioniškos", tai pasilikę sakinio kamienas "kovoti dėl lietuvių tautinės kultūros" irgi būtų tik tuščio sovinizmo šūkis. Tą žodį palikime militaristiniame žodyne — ten jo ir vieta. Geriau tikyt ugdyti ir kelti lietuvių tautinę kultūrą. (Šiuo klausimu jau pasisakė, slaptu balsavimo būdu, L. Ž. S-gos nariai. Rezultate siūlytas sakinyis priedu prie L. Ž. S-gos įstatų nepraėjo — atmetas didele balsų dauguma. Redakt.).

Žodis kovoti vaizdžiai primena Petro kalaviją, kuri jau nuo senų laikų katalikų valdžia be reikalo kilnoja ir — žmonijai sąmoningėjant — be garbės nuleidžia...

Ir pats Petras nebuvo už tai Kristaus pagirtas, bet įspėtas: — "Kas su kardu kariauja, nuo kardo ir krinta". Kryžiaus karų istorija išmokė Ameriką vienos geros dorybės: nerinkti į prezidentus kataliko. Dabar mes matome, kas atsitiktų, jeigu toje vietoje įstatymas būtų pakeistas, arba — kunigas gautų vadovauti L. Ž. S-gai.

Tačiau L. Ž. S-gos pirmininkas V. Rastenins — senas žurnalistikos vilkas, tvirtai įtikydamasis žurnalistikos etikos, net paklydusio savo sąjungos nario nuomonei parodė tolerancijos daugiau, negu ištikrųjų reikėtų, išstatydamas tą labai nevykusiai suregštą posakį net narių visumos nubalsavimui. Štai, kokių kultūringų priemonių kartais tenka imtis, norint pavieniui asmeniui įrodyti jo paties individualią klaidą. Juokinesnės komedijos jau nebegali būti.

Kokia baisi praraja tarp dangiškojo, Kristaus skelbto, tikėjimo ir čia žemėje mūsų "apaštalių" praktiškai vykdomo.

Visai kas kita bus, kai tu susipratusiu lietuvių pasekę, normalų gyvenimą pradėsi. Tvarkingai gyvendams tu retai sunegaluos, o nelaimė atsitiks ne šunkelias tu klaidžiosi, bet tiesiu keliu reikiama vieton patarimo gauti droždams, tu sveikatos šaltinyje vėl atsigavinsi. Tada ir tablete tau sveikata, o ne ligą atneš.

AR TU NORI BUTI SVEIKAS?

DR. JONAS ADOMAVIČIUS

TABLETĖ Į NAMUS — SVEIKATOS NEBEBUS

Dar Lietuvoje gyvendami mes girdėjome pasakojant tokį juoką — kartą vaistinei viename miestyje užsidarius, girdi, ten žmonės liovėsi sirgę ir mirę. Ten tada, būk tai, tik daktaras akis atžiams užmerkęs ir klebonas sumnegalavęs. Juokas juoku, o kiek

NIKAS RUGIŲ GEGUŽĖS MENIS NESEJA — TAI KAM TU TABLETES BE RECEPTO PERKI?!

Tik tiek mes sau gyvenimą palengviname, kiek sugebame gamtą savam labai įkinkyti ar, jos dėsnį prisilaikydami, įstengiame naujų gėrybių pasigaminti. Joks protingas ūkininkas obelių žiedams žemę nuklojus rugių nesėja — jis rugsėjo palaukia. Jokia, kad ir labai senyva moterėlė, sausio speige vaistažolę rinkti nepasileidžia — ji iki Joninių ištvėria. — Tai visiems normaliems lietuviams aišku ir, tarsi, savaime suprantama. Visa mūsų nelaimė, kad mes taip sveikai galvodami iki galė neįstėveriam — susirgę mes ne gamtos dėsnį prieglobstin grįžtam, bet peržengtą gamtos nuostatą tablete papirkiti bandom.

Dvimečius rugius, gamtos dėsnis aplenkdamas, pavasarį pasėjęs, tu negali mūsų klimato, juos sveikais išlaikyti. Tokių rugių prauzimas neišvengiamas jau rudenėjant, nors ir kažin kaip tu juos ramstytum, dirbtinoms trąšoms

NEDUOK KURPIUI EILUTĖS SIŪTI

Kiekvienas gyvas tvarinys, žmogaus neišskiriant, savą gyvybę gelbsti iš paskutiniųjų. Skęstantis ir už šaudo griebiasi nieko o ranka geresnio neturėdamas. O mūsiškis — net gėda sakyti — sunegalavęs jis ne už gelbėjimosi rato, bet už nė ano šaudo nevertos tabletės stveriamės. Ir taip jis elgias net tada, kai šalia jo tas gelbėjimosi ratas — tikros medicinos patarėjas, randas.

Šiaudus kaip šiaudus — savo vietoj jis yra labai puikus daiktas. Tas pat ir su tabletėm. Protینگam ir sąžiningam gydytojui patarus, tabletė dažnai gerą paslaugą atlieka. Visai kitaip ši daina skamba, kai be recepto — vien per vaistininko malonę gautus vaistus mes naudejam. Tokiu būdu gautą table

LIETUVIŠKĄ NUOVOKĄ PAMETUS IR DANGUS NEPAJĖGIA IŠGELBĖTI

Mielas brolau, liaukis mediciniais klystkeliiais besibastęs! — Tu daug dirbi ir, veik viską dykapeiniams išleides, pats be pėdsakų, jog žmogumi buvęs, nue šios žemės išnyksi. Negi tau taip elgtis gera?! Negi Šventame Rašte yra parašyta, kad lietuvis turi šimtmečių šimtmečius išnaudotojams vergauti, jiems turtus krauti skerdykla atsiduodantį Bridčporto orą bekvėpuodams?!

O ne! Dangus tave, lietuvi, gausiai apdovanojo. Tų sveikų ir protingų tėvus turėjęs, padoriu piliečiu užaugai. Išvaizda, ūgiu ir sveikata tu negali skustis. Veik kiekvienas kitatautis norėtų su tavim kailiais keistis: jis net dar

daug gražios mediciniškos teisybės čia taip juokaujantis lietuvis pasako! Iš tiesų, daugelį ligų mes patys sau užsitraukiame. Dar daugiau jų, jau turimų, mes paštriname savaip "besigydydami", pagalbą "savą išmiera" patys vaistus pasirinkdami.

Ne kitaip esti ir su mūsų dvasios ir kūno sveikata, kai mes patys nuė gamtos dėsnį nukrypstam — savas gyvybines šaknis kertam. Mums, žinant ar nežinant, minėtų dėsnių neprisilaikant, dar jaunystėj ar puzamžio sulaukus, misioji sveikata nuvysta. Jokios čia piliulės bei tabletės, kaip anam ne savu laiku išdygusiam rugiui trąšos, nepadės tol, kol tu tavo pamintinoms nesuardomiems gamtos dėsniams nepaklusi, kol tu, savon širdin bei smegenysna juos įsidėjęs, normaliai gyventi nepradedi. Tada ir be tablečių bei kitų priedėkų tu, normaliu stojęs, sava sveikata džiaugsiesi. Juk šaknims atsigavus ir medis gautis pradeda. Tai aišku.

leť ar kitos formos vaistą į namus parsigabenus mes savo sveikatą ir užpečkį nukisam. Argi ne taip išeity, jei kurpius pradėtų tau eilutę siūti? Žinoma, ligi kurpiškai pasiūtų eilučių pats neprisileisi, bet, va, vaistinėje tai jau tu panašiai elgiesi. Ne gydytoju, bet vaistininku tu pasikliauji savą sveikatos rūbą susikirpdamas. O tavo sveikata, juk, tai ne eilinė eilutė, kuri gali kelis kart į dieną, ypač čia Amerikoje, keisti! Sveikatą praradęs, kad ir su vaistininko, tegu ir netiesioginiai, pagelba, tu ne tik svetimųjų, bet ir savos šeimos narių užmirštas būsi. Nesveikatos pagrauztas tu išnyksi kaip dūmas blaškomas vėjo — niekas tau nė kryžiaus nepastatys.

Ir priedo pridėtu, jei tu sutiktum. Kaip gaila, kad visa tai tau nepadės — ir patį Dangus nuo tavęs nusigręž, jei tu, lietuviškus kailinius svetimu skuduru iškeitęs, išiesi svetimiesiems grindų plauti. O kaip nedaug reikia, kad tu sau žmogus taptum! Nors ir sunkeka seną blogą įprotį pamesti, vienok tu, lietuvi, lietuviu ištvėrdams, tai nesunkiai įvaliosi.

TVARKINGAI GYVENDAMS RĖTĀI SUNEGALUOSI

Pirmiausia; tu turi medicinias pasakas sau iš galvos išmesti — juk su tablete, kad ir "stebuklinga", anot tavęs, tu tikrai sugriautą savo sveikatą neatstatysi!

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

straipsniai ne visada išreiškia redakcijos nuomonę.

Išdėstomųjų skelbimų kainos: 2.00 už colį vienoje skiltyje. Smulkūs skelbimai (ne mažiau 15 žodžių) — po 7 c. už žodį. Už telefonu priimtų skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako. Prenumerata ir skelbimai priimami, paskambinus telefonu — Victory 2-4372.

Prenumerata: metams — 4.50; pusel metų — 2.50. Atskiras numeris 10 c. Subscription per year — \$ 4.50; 6 months — \$ 2.50; 10 c. per copy.

Vyr. redaktorius Vyta. Staneika.

Redaguoja Redakcinė Komitėja.

Straipsnius ir korespondencijas redaktija taisy ir talpina savo nuodžiūra. Nesunaudojami rankraščiai gražinami autoriams pareikalavus. Pavaide ar slapyvardė pasirašyti

VYTAUTAS STANEIKA

VYRAI, DAUGIAU RIMTIES!

Elta, išlydėdama į J. A. Valskybes savo bosus, patiekė lietuviškai visuomenei pasaulinę sensaciją: Vokietija, pati nebūdama suvereninė valstybė, suteikė Vlikui suvereno teises, iškilmingai priimdama Vliko įgaliojimą ministrų Dr. P. Karvelių.

"Draugas" pasiskubino šią "senaciją" ne tik išpopuliarinti, bet dar ir po šiai dienai gina ją, puldamas visus, kurie nenorėjo patikėti šia nesąmone.

"DRAUGO" NERVAI NEIŠLAIKĖ

Dieną iš dienos jis puolė p. S. Lozoraitį, padarydamas jį didžiausiu nusikaltėliu — Tautos išdaviku. Tačiau, didžiausiam "Draugo" nusivylimui, rezultatas gavosi visai nelauktas ir netikėtas. Lietuviškoji visuomenė, vieton kad smerkus Diplomatijos Sefą, pradėjo bombarduoti "Draugą" dėl jo skelbiamų nesąmonių.

IR VLIKO PIRMININKAS "PASIKARŠČIAVO"

Kun. Krupavičiaus pareiškimas dėl opozicijos ir palyginimas jos su bolševikais, man primena 1926-ųjų metų rinkimų kompaniją, kada tas pats kun. Krupavičius per KAK ir kitais kanalais leido prieš kitų partijų vadus negirdėtus šmeižtus. Kuo pasibaigė rinkimai, visi žinome. Ar šis isteriškas šūkavimas nepranašauja kun. Krupavičiaus režimui galą?

Dr. Jonė Deveikė

LIETUVIŠKŲ TIPŲ BEIEŠKANT

(Tąsa)

Namas!

Tas namas, kuris dar taip neseniai buvo svarbiau nei dukters moralinis sveikatingumas, nei tauta ir valstybė.

Kaip būtų gera, kad kas nors pamėgintų apskaičiuoti, kiek kartų ir kokiomis progomis Norkaitis ar jo patelė taria: sveikas protas, atsargumas, niekšas, laisvė, Dievas tiek tenori, kiek žmogus nori ar gali... ir t. t. ir t. t.

Metas jau nustatyti tipingus poelgius ir išsireiškimus to lietuvių tipo, kuris yra mūsų visų nelaimių svarbiausioji priežastis. Kaip jau minėjau, netrūksta įrodymų, kad tauta eina atgimimo keliu.

Tą labai svarbų tvirtinimą jau randame Ramono kūrinį.

— **Bažnyčia manęs nesmerkė,** tai pasmerkė dukte. Sakoma — ką Dievas nori nubausti, tai tam duoda blogus vaikus. Taigi. Jo šventa valia. Geriau, kad Dievas baudžia čia, o ne po mirties.

Ir jauna mergaitė, lyg iš pramžių įkvėpimo pagauta: — Jei niekas iki šiol nepajėgė jus pasatytį prieš veidrodį, tai netrukus tas veidrodis būsiu aš (psl. 345).

Retai kurioje tautoje buvo tiek pletkaujama, kiek pas mus. Tai yra problema, kuria jau metas susirūpinti ir ieškoti šito reiškinio priežasčių. Juo labiau, kad kultū-

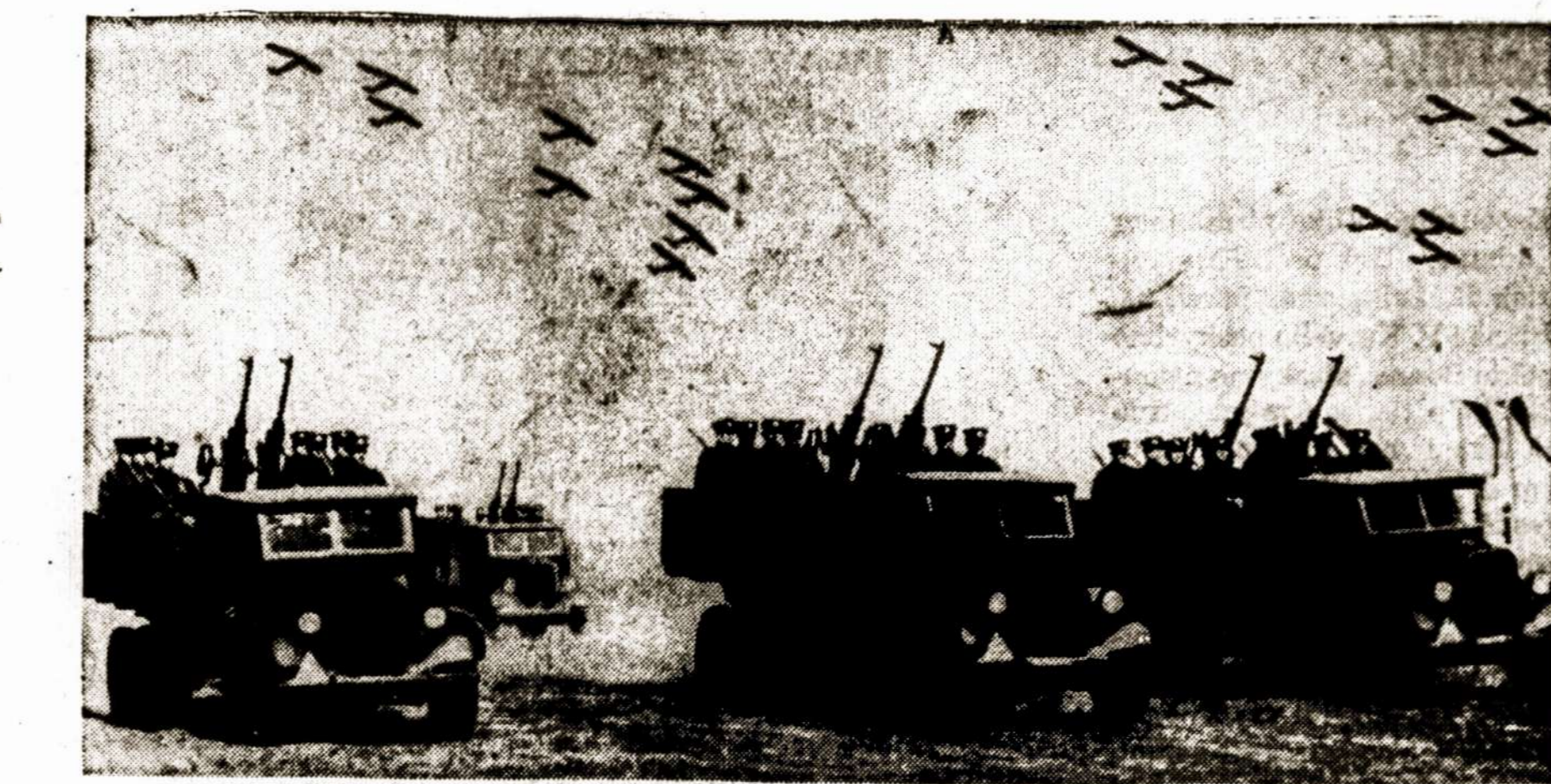
rinis lygis, ar jis aukštesnis ar žemesnis, turi mažiau reikšmės nei tam tikra dvasinė konstrukcija. Kiek pažinus lietuvių tautą galima gana tiksliai nustatyti tuos lietuvių tipus, kuriems pletkas yra kasdieninė duona ir dar gerai, jei tai yra pletkas, o ne žmeižtas. Ir yra lietuvių, kuriems pletkas yra visai svetimas dalykas ir kuriarie dažnai tampa pletkų, pletkavimui objektu. Šiuo atžvilgiu Ramonas vėl mums duoda tikslų šitą, taip daug pakenkusio Lietuvos kultūriniam gyvenimui, jos dinamizmui, reiškinio apybraižą.

Pasklaidžiusi spintoj sukabinatas sukneles galvodavo, kurią čia reiks pasirinkti po pietų. Tada ji visuomet eidavo pas drauges sužinoti, kas naujo (psl. 14).

— Kas naujo? Kultūroje, politikoje...? Vargu. O tiksliau tikrai ne, jei prisiminsim tą tikrąją aplinką, kurioje gyvena.

Šitas sakinytis gal ir neturėtų tiek reikšmės, jeigu Ramonas neduotų mums visos aparatūros kaip gaminami pletkai ir kaip visuomenė reaguoją. Ir blogiausia, pavojingiausia, kad jų autoriai, anot to paties Ramono, ne kurie kiti, o: — Matai, Vincai, jie tvarkingi žmonės...

O tvarkingas žmogus juk visad daugiau turi pasitikėjimą, kre dito ypač, jei visuomenė apsnū-

Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės paradas

KĄ GI GALI DUOTI ŠITOJI KONFERENCIJA?

Ji turėtų: 1. Nustatyti Vliko ir diplomatų kompetenciją, 2. Išspręsti Vliko reformos klausimą, 3. Aptarti ir numatyti egziliškes vyriausybės sudarymo atvejus bei galimybes ir 4. Aptarti naujus būdus ir priemones Lietuvos laisvinimo kovoje.

JEIGU VLIKAS KONFERENCIJOS NEPANORĖTŲ?

Tuo atveju grupės ir asmenys, kurie laiko, kad Vlikas nepateisino ir jį sudėtų vilčių ir neatliko net patenkinamai tų uždavinių, kuriuos jis pats sau pasistatė, turėtų ieškoti glaudesnio tarpusavio ryšio, iš kurio galėtų gimti bendras frontas kovoje už Lietuvos laisvę.

Pavergt krašto kančios ir kovojančių brolių ryžtas turėtų paskatinti mus daug ko atsižadėti.

A D E L A I D Ė

Š. m. birželio 24 d. J. Riaubos bute įvyko LAS skyriaus narių susirinkimas, kuriame pirmininkavo V. Raginis ir sekretoriavo Br. Lukavičius. Susirinkimas pavedė Ig. Tauniui ir J. Riaubai sušaukti informaciją ABN susirinkimą, kviečiant estus, latvius ir ukrainiečius. Be to, skyrius nutarė surengti pavasarį gegužinė, kurios pelną skirti "Laisvajai Lietuvai". Po to susirinkimas buvo kviečiamas prie alučio, kuriame nariai aptarė bendrus reikalus. — Susirinkimas ir alutis praėjo geroje nuotaikoje.

LIETUVIŠKU KELIU Savos politikos apžvalga

Rašo: STP. VYKINTAS

"LAISVOSIOS LIETUVOS" 200 NUMERIO PROGA

Nemėgstam jubiliejų. Geriau darbas, negu jubiliejai. Tačiau tebūnie redaktorių leista šios kuklios sukakties proga pasveikinti LAS Vyr. Valdybos vardu visus "LL" labai pasiaukojusius, bendradarbius, visus skaitytojus, platinotojus, aukotojus ir jai gero velijančius, kartu ir nuoširdžiai padėkoti už pasiaukojimą, darbą ir paramą buvusiams ir esantiems bendradarbiams ir visiems "LL" bičiuliams.

Nežvelgiant į "LL" praeitį, tenka tik pabrėžti, kad Lietuvos Atgimimo spauda prasidėjo daug anksčiau, negu "Ausra" ir tęsėsi bolševikinio ir nacinio pogrindžio kovos metu, "Mintimi" tremtyje atgaivinant. Juk "Mintis" tai buvo to paties kūno ir kraujo vaikas. Žinot, spaudos darbas yra kolektyvo darbas. Ir jei per vedybas įsimašo svetimo kraujo, joja esminio kraujo. Tikro lietuviškie jis nesunaikina ir nesužaviško kraujo.

DR. P. KARVELIS IR DIPLOMATIJA

Jei 1920—26 m. laikotarpyje galėjo būti visokių ministerių, kaip pav. kunigas — žemės ūkio ministeris, medicinos daktaras — švietimo, aptiekorius — vidaus etc., tai supranta: tada dar neturėjome pakankamai specializuo-

tos inteligentijos. Šiandien, ačiū Dievui, tremtyje turime visokių specialistų ir jų pačių tarpe geresnių ir blogesnių. Todėl šiandien tenka į postus parinkti tik geriausius specialistus. Kitaip daro Vlikas, Jis nežiūri, ar specialistas, ar nespecialistas, svarbu, kad jis priklausotų mūsų partijai ir yra pinigaiškai naudingas partijai. Šiuo kriterijumi vaduojantis ir buvo Vliko paskirtas p. dr. P. Karvelis neva "ministeriu" prie Bonnos vyriausybės. Kiek žinome, p. Karvelius yra biznio, prekybos specialistas. Gal jis būtų geras prekybos ministeris, jei jo specialybe būtų geresnių specialistų, bet jis niekad nebus geru diplomatu, nes jis nėra pasirušęs diplomatiniam darbu. Tai primena Krylovo pasakėčią apie kepėją ir batsiuvių: kepėjas negali batus siūti, ir batsiuvis negali duonos kepti.

MŪSŲ ATEITIS SUVIE NYTAME PASAULYJE

Dr. Vladas Viliamas, vienas iš krikščionių demokratų centro šulų, "Lietuvių Dienose" str. "Mūsų ateitis suvienytoje Europoje" gilviena federalizmo idėjas. Jis kalba apie tikrąjį ir netikrąjį federalizmą. Tos sąvokos autorias nėra išryškintos. Jis pats dar ma to didelės klūtis Europos federacijai. Tačiau jis yra už "tikrąjį federalizmą", kur gal būt slepiasi krikščioniškai demokratiškas Eu-

IŠ DIPLOMATŲ VEIKLOS

Lietuvos Diplomatijos Šešas S. Lozoraitis nuo birželio 19 d. ligi liepos mėn. 4 d. viešėjo Londone, kur tarėsi su Lietuvos Ministeriu Didžiojoje Britanijoje B. K. Balučiu ir buvo priimtas Foreign Office'e šiaurės departamento direktoriaus. Šio vizito metu Min. Lozoraitį lydėjo pasiuntinybės patarėjas V. Balickas, pavauduodamas šia proga Min. Balutį, kurs sveiksta po ilgesnės ligos.

Min S. Lozoraitis turėjo kelis pasikalbėjimus su Latvijos ir Estijos Ministeriais Londone. Su jais ypač buvo aptarti Baltijos Santarvės sudarymo 20 metų sukakties paminėjimo sumanymai ir kai kurie Baltijos Valstybių interesų atstovavimo Vokietijoje klausimai.

Min. S. Lozoraitis atsilankymo Londone metu taip pat susitiko su J.A.V. Ambasados nariais.

S. Lozoraitis dalyvavo 1941 m. sovietų įvykdytų deportavimų minėjime Lietuvių Namuose Londone ir ta proga susitiko su J.A.V. Kongreso nariu Ch. J. Kerstenu. S. Lozoraitis turėjo pasitarimų su lietuvių politikos veikėjais ir, Londono Lietuvių Politikos Klūbo pakviestas, padarė Klūbe pranešimą.

Tęsdamas savo kontaktus su sovietų okupuotųjų kraštų atstovais, Diplomatijos Šešas susitiko su lenkų politikais puryčiuose, kuriuos jam padarė Lenkijos Respublikos Prezidentas A. Zaleskis, ir revizitavo lenkų generolą V. Andersą, kuris prieš porą mėnesių atsilankė pas jį Romoje.

ropos federalizmas, Rytuose su katalikiška Lenkija ir Lietuva priešakyje.

Kai kurios geografo mokslininko tezes mus stebina: "Mūsų tėvynės likimas yra neatmezgamai surištas su visos Europos likimu". Tai daugiau, negu naivus tvirtinimas. Europoje Ispanija, Portugalija gali išlikti nuo bolševizmo visai laisvos, kai Lietuva bus iškentėjusi ilgų metų bolševizmo vergiją. Ką bendrą turi Šveicarijos likimas su Lietuvos likimu? Taigi, ir mokslininkams reikia savo tezes labai apgalvoti.

Šioje vietoje esu jau rašęs, kad Rytų Europos federalizmas bus nereikalingas, jei įsigalės JAV po litika pasaulyje. Ir mūsų ateitis bus tikresnė, jei įsigalės pasaulio vienybė. Europą yra sunkiau suvienyti, negu pasaulį... Gal Dievas duos, kad Europa ir be federalizmo taikiai ir gražiai gyvens.

dusi ir jai kitos problemos, išskyrus tai, "kas pas kaimynus", menkai terūpi.

Ir taip tų "tvarkingų žmonių" svarbiausias atstovas:

— Pirmiausia ji visgi tiki, kad jis serga (sifiliu). Dievas atleis man šitą nuodėmę. Jis žino mano meilę vienintelei dukrelei. Antra — ji mūsų, Norkaičių, dukte. Supranti? Mergaitė užaugusi tokioj pavyzdinčioj šeimoj.

Kaip gi ta liga atsirado? Nuejęs pietų, jis (Žolynas), valgomajam rado pažįstamą kunigą. Kunigas tyledamas paspaudė Žolynui ranką ir Norkaitis jį išleido į prieškambarį.

Po to scena, kurios metu Norkaitis tarp kitko taria:

— Iš tikrų tikriausių šaltinių patyriau. Ir nėra ko čia slėpti. Dabar jau ir gydytojai šitų ligų neslepia. Žinoma, jis pasigydyt... Bet kokia gėda, kokia gėda! Val-kiojasi, matyt, priemeiščiuose su tom... su anom...

— Ir dar šnekina Broniuokę. O tempora, o mores!

Žolynui sėdint prie stalo.

"Norkaitienė stovėjo prie krosnies ir žiūrėjo į jį, nenuleisdama akių. Ji žiūrėjo, lyg išsigandusi, lyg stebėdamosi.

"Tarnaitė įnešė sriubos ir pastatė ant stalo. Išeidama prie durų atsisuko, žengė atbula ir smalsiai žiūrėdama į Žolyną, kaire ranka stengėsi sugriebti durų rankeną.

"Jėjo Vaisnys... atsisėdęs perbraukė pirštais švarko atlapus ir pažvelgė į Žolyną tokiu žvilgsniu, lyg stengėsi įskaityti smulkų raštą. Judviejų akys susitvino. Vaisnys akis nuleido... (psl. 302—306).

Ir pagaliau Vaisnys Žolynui:

— Norkaitis juodina tave, kur tik galėdamas. Vieniems pasakoją, kad tu girtuoklis, kitiems, kad tu sergi... Geriau būtų, kad tu gautum kambarį kitur.

Skaitant tuos puslapius, kaip ir daugelį kitų, vis kilo ir kyla klausimas, ar Ramonas sąmoningai planavo, žinodamas ką daro, ar rašė taip, nes "taip jam išėjo", taip jo talentas, toji vidinė, kartais taip sunkiai sukontroliuojama jėga vertė daryti, rašyti.

Kaip būtų gera, kad Ramonas surašytų, kaip jis tą knygą rašė, brandino, kaip dalino, taisė. Kuo buvo patenkintas ir kuo nepatenkintas.

Apie tą romaną teskačiau pripuolamai ir tik Skaisgario recenziją. Nežinau, ką kiti rašė, sakė. Bet, kad ir kaip norėdama, neradau jame nieko didaktinio, nieko, kas derintųsi prie vienokios ar kitokios iš mums žinomų linijų. Tai vykusis, mūsų labai vykusios, bet nevykusiai moraliniai ir protiniai atžvilgiai susigrūpavusios, visuomenės fotografija. Literatūrinis ir estetiškas momentas man šį kartą nerūpi. Psichologiniu atžvilgiu ši sintetinė fotografija, bent kas liečia pačią jos esmę, yra be priekiaštų.

Bet grįžkim prie ką tik aprašytų scenų. Ramonas parodo: visi, visos socialinės klasės, įvairaus pasirušimo žmonės, visi tiki palaistam Norkaičio šmeižtui. Visi... visi tiki. Net Vaisnys, ir tas pusiau tiki, pusiau netiki, jam, Lietuvos inteligentui, neateina į galvą pasakyti: — Einam, aš būsiu liudininku, išsiaiškinkit, o tik pataria — bėk... kito kambario ieškok. Kiti irgi kartoją: bėk iš to biaueraus šventuolio namo (psl. 144), t. y. bėk ne dėl baimės, o dėl sm... Bet toks bėgimas per ilgą išugdo baimę, atrofuoja drąsą.

Teko nemaža gyvų, tikrų, ne autoriaus fantazijos sukurtų, norkaičių — jogailių sutikti. Šmeižtas — pletkas jiems kasdieninė duona. Ir jų klausant kai teko tarti: — Gal ir teisybė, ką Tamsta sakai, bet einam pas tą asmenį, apie kurį čia kalbat, pasakyk jam Tamsta tiesiai į akis, tegu arba ginasi, arba sutinka.

Apimant šito klausimo visuomenę, kyla begalinis džiaugsmas ir dėkingumas tam lietuvių tipui, ačiū kuriam mes galutinai neišnykom tada, kai jis nuolat turėjo reikalo ir dažnai net buvo vadovaujamas to, kuris "be pasigailėjimo sunaikins visus klūtis" (psl. 144). Motinos uždarymas rusų, šapirografo nunešimas, paleistas šmeižtas nekenkia Norkaičio orumui, taip kaip vis dar nekenkia Jogailos orumui Kęstučio nužudymas.

Šimtmečių bėgyje be pasigailėjimo naikindamas visus klūtis

sunkino visa, kas buvo brangiausia lietuvių tautai, o už tautos suaklėjimą, nemokėjimą atsipirkti prieš ją, kuris būdamas tarno prigimties, norėjo viešpatauti — žinom, kaip sumokėjom.

Ar yra galima nuo jo apsiginti? Taip.

Martell... Martell, ne lietuviško krupniko, bet užsieninis konjakas Ramonui yra priemonė parodyti, kur yra tikras kelias.

Jogailinis lietuvis šalina viską, kas jam nepakeliui, — ir lenkišiai prieš galingsuosius, kaip sužinome iš Norkaičio credo. Dar ne užmiršom, kad Algirdas ir Kęstutis parodė Jaunūkiui tikrąjį kelią ir gyvenamąją vietą. Tada jis tapo mielas ir simpatingas, o savo sugebėjimų ribose Lietuvai naudingas.

*

(Daugiau bus).

VISAI FIGIAI

Didelė patalpa (buv. tavernos), su visais patogumais ir central apšildymu, tinkanti ir apsigyvenimui (butas) — skubiai išnuomojama. Skambinti nuo 10 val. ryto iki 6 v. vak., tel.: DA 6-1336 dėl patalpos.

AR TOLI TAIP EISIME?

P. Ambasadorius.

Vliko naminės propagandos biuletenis "Eltos Informacijos" š. m. Nr. 16-me vėl skelbia P. Karvelio komunikatą "Lietuvos Atstovo reikalai". Jau ketvirtoje eilutėje komunikatas prasideda didžiuliu melu. Karvelis skelbia, kad Vliko raginama, URT pakartotinai įsitikinti... ir t. t. Mus pasiekiančios žinios liudija, kad Vlikas nebuvo susirinkęs jau nuo balandžio mėnesio. Viskas, ką P. Karvelis yra daręs ar daro, vyksta be jokio Vliko ar Vliko Vykd. Tarybos "paraginimo". Priešingai, P. Karvelis visus savo vaizdinimus, "komandiruotes" ir veiksmus pavydžiai slepia nuo savo bendradarbių ir viską daro taip, kaip jis yra visuomet daręs, būtent, žargonu kalbant, — samovanciškai.

Skelbti visuomenę mulkinančius komunikatus, nekreipti jokio dėmesio į Vliką ir gelbėtis iš aferos, ir kurią jis Vliko pirmininku ir p. Gelžinio remiamas taip giliai įklimpo, jam lengvina tik dabartinio Vliko bejėgiškumas ir jo įsivaizduojamas lietuviškos visuomenės naivumas. Tik tokių aplinkybių akivaizdoje galima skelbti komunikatus, kuriuose kiekvienas žodis yra sumeluotas ir kurių vieninteliu tikslu yra, nors ir begėdiškai, gelbėtis iš konfuzijos, kurią sukūrė lietuvių kompromituojančios Vliko pastangos Bonnoje.

Yra didelis melas, kad P. Karvelis "eina jam pavestas pareigas". Tiesa, birželio mėn. gegnyje P. Karvelis Vykd. Tarybos įstaičioje yra buvęs tik apie penktą dieną, tačiau likusį laiką jis praleido ne "pavestas pareigas eidamas", bet puoselėdamas savo vynu prekybos reikalus Dijone — Prancūzijoje, — Baden-Badene ir Kiolne. Šių "pareigų" ėjimu P. Karvelis skiria savo laiką, o jų sėkmingsiam atlikimui, kaip sako atėjusios žinios, nusipirko naują paskutinio modelio automobilį už 3000 dolerių. Tai yra visi pozityvūs rezultatai, kuriuos P. Karvelis yra pasiekęs iš Lietuvos atstovavimo atstatymo.

Kas liečia gi Vokietijos užsienio reikalų ministeriją, tai P. Karvelis yra ten apsilankęs tik du kartus, kad kliudyti dr. Geručiiui, kuris yra paskirtas ir priimtas, kaip Lietuvos Dipl. Misijos atstovas. Šiaip P. Karvelis, lygiagrečiai su Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje Valdybos pirmininku p. Zunde, gali Vokietijos įstaičiose atstovauti Vokietijoje gyvenančių lietuvių ekonominius, socialinius bei kultūrinius interesus.

"Lietuvos atstovavimo" Bonnoje reikalai yra galutinai išaiškėję. P. Karvelis gali atlikti tas pacias funkcijas, kaip prieš jį atlikinėjo prof. Z. Ivinskis, o dar anksčiau prof. J. Brazaitis. P. Karvelis yra vienos lietuviškos visuomeniniai — politinės institucijos atstovas ir jo statusas yra ne kitoks, kaip kurio nors ALTO delegato, siunčiamo pasikalbėti ir kurias nors Vašingtono įstaičias.

Ši padėtis, faktinai sukurtą jau prof. Brazaičio pastangomis, nereikia nieko naujo ir nesudare jokio pagrindo tam tribyjimui, kurį Vliko galvos pravėdė, paskyrus P. Karvelį prof. Ivinskio įpėdiniu.

P. Karvelis "samovanciškai" veikla nepaprastai pakenkė Lietuvos prestižui. Bonnoje iš P. Karvelio komunikatų šaipomasi, o, gal, net ir džiaugiamasi, kad Vliko galvų jokio atsakomybės jausmo neparodanti laikysena lietuvišką visuomenę skaldo.

Mums yra gerai žinoma, kad Vliko pirmininkai dėl aferos, į kurią juos įklampino P. Karvelis, jaučiasi labai blogai. Garbingiausias būdas iš tos padėties išbristi, būtų radikalus atsiskyrimas nuo tolimesnių P. Karvelio "paslaugų", kurios tarnauja ne Lietuvos, bet tik vynu prekybos labui. Tačiau Vliko pirmininkai yra per seni, kad turėtų drąsos klaidą pripažinti. Jie dar giliau patys save klampina, duodami tolimesnius neteisingsus ir net melagingus pareiškimus.

Š. m. birželio mėn. 14 d. "Draugas" ir birželio mėn. 15 d. "Nauji-

nos" išspausdino Vliko pirmininkų pareiškimus. Tiek prel. Krupavičius, tiek K. Žalkauskas pareiškia, kad Vlikas į P. Karvelio paskyrimo raštą jokio Bonnos atsakymo nelaukia. Cia, kaip tik, jau ir prasideda netiesa. Labai norėtusi paklausti, kodėl prel. Krupavičius prieš kelias savaites iš New Yorko skubiai telegrafavo, reikalaujamas iš Vykd. Tarybos Bonnos atsakymo? Kuriam galui reikėjo tai daryti, jei atsakymo "nelaukiama"? Ar prel. Krupavičiui ir K. Žalkauskui yra žinoma, kaip dėl tos telegramos susijaudino P. Karvelis ir M. Gelžinis? Ar Vliko pirmininkams žinoma, kad po nervingo pasitarimo, Karvelis ir Gelžinis surado pasiūsti tik vokiečių telegramų agentūros pranešimo tekstą, kuris yra niekas kitas, kaip tik tos pačios ELTOS atspindys?

Tik jokios "paramos" iš P. Karvelio nesulaukę (o jos ir negalėjo būti, nes nėra absoliučiai jokių duomenų, kurie galėtų "Bonnos aferą", objektyviai parremti), Vliko pirmininkai ryžosi dar, giliau klimpti, aiškindami, kad jokio atsakymo iš Bonnos jie ir "nelaukia". Tai yra, žinoma, labai sena pasaka, nes jau ir lapė, niekaip neįstengdama vynuogių pasiekti, paaikškino, kad jų dėl rūgštumo ir nenorinti. Labai norėtusi pamatyti, kaip su palengvėjimu Vliko pirmininkai atsidūstų, jei atsakymui iš Bonnos bent mažiausia galimybė būtų.

Kad K. Žalkauskas aiškina, jog "P. Karvelis, pasiremęs autoritetinga informacija, yra man pranešęs, kad Dr. A. Gerutis Vokietijos U. R. M-je nėra prisistatytas..." yra tik sąmoningai ar prigimto aukščiausio laipsnio naivumo išraiška. K. Žalkauskas yra jau pakankamai pagyvenęs, kad žinotų, jog P. Karvelio teigimais negalima nei už graši tikėti. Šis paaikškinimas, gal, turėtų prasmės tik tuo atveju, jei K. Žalkauskas tais žodžiais norėtų grąžinti atsakomybę už viską P. Karveliiui, kuris yra didžiausias Vliko vėžys ir visų aferų iniciatorius. Visais gi kitais atvejais operuoti P. Karvelio teigimais yra tik, beribis naivumas, nes niekas nesugeba "teigimų" taip produkuoti, kaip P. Karvelis. Jei K. Žalkauskas nepatingėtų pasiinformuoti, tai jau būtų senai patyręs, kad Dr. A. Gerutis, kaip Dipl. Misijos atstovas Bonnoje yra jau raštu akceptuotas.

P. Karvelis, Reutlingene pamaldžiai M. Gelžinio, o Amerikoje — Vliko pirmininkų asistuojamas, leidžia per Eltos Informaciją ir kitais kanalais beviltiškas miglas. Žmogiškai yra suprantama, kad norima savąją gėdą užtušuoti, tačiau tai yra jau aferizmas, kad lietuviškai visuomenei perdėm meluojama, kai patiekiami faktai, už kurių niekas neslypi. Arba, tiksliau sakant, slypi tik klerikalinės srovės vidaus politinių užmačių realizavimo beatodairiškumas, lydimas K. Žalkausko ir M. Gelžinio bedugno oportunizmo.

Gal būt P. Karvelio sukurtą ir Vliko pirmininkų bei M. Gelžinio remiamą "Bonnos aferą" lietuviškoje visuomenėje būtų turėjusi šio tokio pasisekimo, jei tie ponai būtų elgęsi atsargiau ir nebūtų padarę esminės klaidos. Ši esminė klaida yra — galvojimas, kad lietuviška visuomenė yra beribai durna ir kad ji kiekvieną P. Karvelio arivizmo išraišką priims už gryną pinigą. Štai, šiame taške, įvyko didžiausias apsirikiimas. Visuomenės pasitikejimo negalima piktnaudoti, nes ir visuomenės paktrumas bei geravališkumas nėra beribis.

Ežero idilija

SKAUTAI AŽUOLŲ PAVĖSYJE

AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDŽIO STOVYKLA

Liepos mėn. 2—5 d. d. Kanadoje, prie Evic ežero įvyko IV-ji Akademinių Skautų Sajūdžio jubiliejinė stovykla. Šia stovykla buvo atžymėta 30-ties metų akademinių skautijos sukaktis.

Per aštuonioliasdešimt akademinių skautų — čii iš Chicagos, Urbano, Detroit'o, Cleveland'o, Boston'o ir Toronto susirinko šiai suakčiai paminėti.

Šeštadienį lynoja lietus, vėsu, ir tai truputį gadina nuotaiką. — Nežiūrint to, palapinė po palapinė dygsta įvairiose stovyklos vietose. Prasideda pasivaikščiojimai į sesių rajoną, ieškojimas pažįstamų ir apskritai pati stovykla gyvena. 12 val. stovykla atidaroma. Ją puošia Kanados ir Lietuvos vėliavos. Gyvenimas jau eina skautams įprasta tvarka: budintieji dirba stovyklos darbus, kiti gi seka sueigos, skyrį pranešimus ir aptaria organizacinius reikalus. Po skyrių pranešimų į brolius pra byla, optimistiškai, kaip ir visada, prof. St. Kolupaila. Profesorius, kaip skautų šeimos narys, kalba apie puikų organizuotumą ir organizacijos augimą. Pažymi, kad mūsų organizacijos idealai pritaru kiti daugiausia tremties jaunimo.

Taip įvairius klausimus bediskutuojant sueigos ar pavienių asmenų tarpe, artėja vakaras, atsinešdamas su savim skautų lauzą. Plaukia dainos viena po kitos. Jos pilnos ilgesio, tėvynės meilės ir gerų vilčių. Dainų sukelta minčių pasaulį išblaško visų laukiamas, puikus sumuštinis ir Figaro šen bei ten pasisukdamas, daugelio "nuodėmės" parodė: kaip brolis Bimba piktas buvo plaukus su šaukštu šukuodamas; kaip Bakaitis galvą nuleidęs vaikščiojo sužinojęs, kad beisbolo stovykloj žaisti neleidžia; kaip Babickas su Klorės kaklaraiščiu savo batus valė, ir t. t. Su lauzū baigėsi stovyklos pirmoji diena.

Sekmdienis buvo puikus. Iš pat ryto saulė švietė ir kvietė visus į ežerą. Mišios; vėliavų pakelimas, paskaitos, diskusijos, ir aką demiko skauto teigimas užėmė visą priešpiečių. R. Miezėlis, prokuratoras, ir K. Mikėnas, jo padėjėjas, negailestingai puola akademinių skautų. Remdamiesi savo liudininkų parodymais, jie reikalavo

studentą skautą nubauti. Gynimas, tačiau, kurį atstovavo V. Černius ir L. Sabaliūnas, jo padėjėjas, remdamiesi savo liudininkais, o kartais ir iš puolimo liudininkų išgautomis žiniomis, prašė skautą išteisinti. Teismo sprendimas, kaltinamąjį išteisinęs, buvo praneštas tik po pietų. Teismo metu, prisiklauses ginčų dėl lietuviškų žodžių vartojimo, sktn Kolupaila pasiūlė net pačią stovyklą lietuviškai Ažuolynu pavadinti.

Po pietų, 30-čiai akademinių skautijos metų paminėti buvo surengta iškilminga akademija. Į prezidiumą buvo pakviesti tėvas Raibužis, vyr. sktn. St. Kairys ir sktn. St. Kolupaila. Dr. M. Budrienė trumpai žvelgia į sajūdžio praeitį. Perėjus į šių dienų problemas pastebi, kad dalis mūsų nubybės, kiti išliks ištikimi Lietuvai. "Garbė tiems, kurie šandien prisipažįsta esą lietuviais, teigė savo žodį A. S. S. pirmininkė. Senj. Dundzila skaito Br. Kvicklio paruoštą, gana išsamią, A. S. S. apžvalgą. Į skautus taip pat prabyla ir tėvas Raibužis, neslėpdamas savo atsidavimo skautijai. Sujaudintu, švelniu balsu prabyla vyr. sktn. St. Kairys. Jis kalba apie gražiausius atsiminimus iš Nepriklausomos Lietuvos akademikų gyvenimo. Linki skautiškos dvasios, dinamikos, kuri vedė akademikus skautus per 30 metų. Akademijos metu sesė M. Švabaitė pakelta į skautininkes ir kelios sesės apdovanotos vėliavos ženklais.

Vakare antras lauzas. Po jo senjorų sueiga. Sueigos metu keli broliai buvo pakelti į senjoras ir kelios sesės priimtos ir tikras nare. Po oficialios dalies, vėl aidėjo dainos. Išsiskirstyta tik vėlai vidurnaktį.

Taip praėjo ketvirtoji A. S. S. jubiliejinė stovykla. Jos svarbą sunku aprašyti: kiekvienam ji paliko daug įspūdžių, daug minčių ir prisiminimų.

Spaudėme kairiasias atsisveikindami, o miško tylumos įkvėpti dainų garsai lydėjo mus:

Vėjas iš rytų,
Atnešė jį mums,
Skundą, Panemunės vienišų šilų...

Leonas Sabaliauskas.

1954 metų gegužės mėn. 20 dieną, Lietuvos Studentų Sąjungos JAV Urbanos skyriaus priimta

REZOLIUCIJA

Yra nemalonu pripažinti, kad Studentų Sąjungoje per priešrinkiminę akciją pasirodo propagandiniai lapeliai, kuriuose ne tik sąmoningai iškreipiami faktai, bet ir neteislingai užpuolama centro valdyba bei jos pagalbiniai organai. Tačiau blogiausia yra tai, kad minėtuose propagandos lapeliuose išstatyti kandidatai, vienai studentų ideologinei organizacijai, kuriai jie visi priklauso, yra pristatomi vienu vardu, gi visiems kitiems studentams, kitu vardu.

Norėdami, kad viršminėti priešrinkiminės akcijos metodai ateityje nepasikartotų, mes, Urbanos lietuvių studentai, juos viešai smerkiame, kaip pažeidžiančius lietuvių studento garbę bei visuomeninės etikos principus.

Ši rezoliucija sunčiama visiems lietuviškiems laikraščiams ir sąjungos centro valdybai.

Mindaugas Jazbutis,
Skyriaus susirinkimo pirmininkas.
Rita Neimanaitė,
Skyriaus susirinkimo sekretorius.

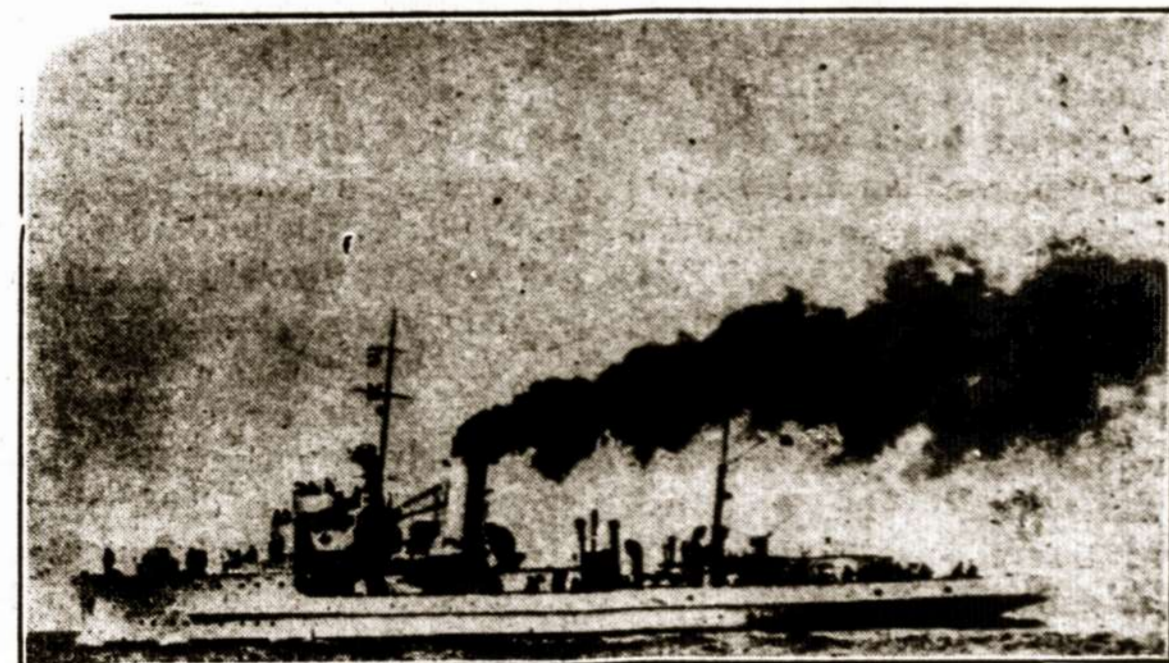
Alė Rūta D U K T Ė

Romanas. Miesto mergaitės ir kaimo jaunuolio meilės kelias 1853 — 1954 mt. Chicagoje buvo gazines gatvių lempos

Kad ir kaip keista, bet paskutinės gazines lempos iš Chicagos didmiesčio išimtos tik š. m. gegužės mėn. pabaigoj.

Tuo tarpu Kaune gaziųjų lempų jau nebuvo Nepriklausomybės laikais.

Algirdas Džiugas.

Vaišingumas yra šviesus lietuvių tautos bruožas. Dėl to aprašoma enciklopedijose. Keliauninkai bei vaizbūnai, ieškodami gintaro šalies turtų, rasdavo ant vaišingo lietuvių skobnių ir gintaro spalvos alučio...

Naujasis alutis GINTARAS ir BALTOJI MEŠKA atitinka visas tradicinio lietuviško alaus savybes. Vėl turime kuo tinkamai pasivašinti ir užsieniečius nustebinti

WHITE BEAR BREWING CO.

Ildelfonsas ŠADAUSKAS — Pirmininkas

Thornton, Illinois.
Telef.: Thornton III 5539

STAR BAKERY

Priimami įvairūs specialūs užsakymai. Reikalaukite šios kepkyklos kepiniių — krautuvėse ir restoranuose. Adresas: 738 W. 31 St. Telef.: Ca 5-2173.

REMKIME TUOS — KURIE SKELBIASI
"LAISVOJE LIETUVOJE"

ŠALTINIS

Nelė Mazalaitė

Kur jūs besutiksite muziką, po-
etą, išradėją — gali iš tolo pažinti,
kad jis apėstas savo idėjų, tuo ap-
sėdimu, kuris virsta kūryba. Ta-
čiau, ar jie vieni tokie. Vistiek, ar
Dr. kunigą S. Valiušaitį susidursi
Balfio pastogėje, ar prie jo para-
pijos bažnyčios durų, ar netikė-
čiausiai New Yorko miesto vidu-
ryje — ką jis pirmiausia sakys?

— Jos veiks. Tikrai veiks, nes
mūsų žmonės yra geri, jie yra ir
pasiliks lietuviai. Vadinasi, jos
veiks.

— Kas? — sakai, ir, žinoma, jis
bus nustebęs:

— Kas? Nagi Vargo Mokyk-
los, Lietuviškos Vargo Mokyklos
Prašau, — ir iš kišenės jis velka
kažkokį popierio lapą. — Pasiziū-
rėkite namie, taip, pasiziūrėkite,
prašau.

Namie pamani, jog nepatogu
nepažvelgti, ir atskleidi popierių.
Ir kai pamatai, jog ten skaičiai —
iš karto pajunti nuobodį: skaičiai!
Tačiau vistiek pasiziūri ir skai-
tai:

Augustdorfo, Vokietijoje, Var-
go Mokyklai: — Operetės choras,
Brooklyn, N. Y. — 14 dol.

Hamburgo Vargo Mokyklai: —
kun. B. Suginto vadovaujamas bū-
relis, Chicago, Ill. — 60 dol.

Hannoverio Vargo Mokyklai: —
Katarina Masiulienė, E. Chicago,
Ind. — 30 dol.

Memingono Vargo Mokyklai: —
Danutės Augienės būrelis, Chic-
ago, Ill. — 458 dol., Balf 5 skyrius
per J. Bliudžių, Chicago, Ill. — 70
dol., Balf 132 sk. per J. Prapuole-
nį, Linden, N. J. — 25 dol., Dr. J.
Paukštėlis, E. Chicago, Ind. — 10

dol., Rėmėjų būrelis, per B. Siemašką,
New Britain, Conn. — 10 dol.
Müncheno Vargo Mokyklai: —
Pleirienė, Vėlaviečiūtė, Vėlaviečiū-
nė, Chicago, Ill. — 9 dol., Šer-
mukšnių šeima, Worcester, Mass.
— 5 dol., Juozas Paškevičius, Pitt
sburg, Pa. — 3 dol., Dr. J. Paukš-
telis, E. Chicago, Ind. — 10 dol.
Oldenburgo Vargo Mokyklai: —
kun. B. Suginto brolis, Chicago,
Ill. — 20 dol.

Stuttgarto Vargo Mokyklai: —
Rėmėjų būrelis per B. Siemašką,
New Britain, Conn. — 10 dol.

Wenheno Vargo Mokyklai: —
Lith. Ladies Club per Barborą
Passing, Seattle, Wash. — 12.65 d.

Ir dar toms visoms mokykloms:
Pranas Narvydas, Brooklyn, N.
Y. — 5 dol.

Elena Dovydenas, Scranton, Pa.
— 5 dol.

Algis Regis, Augusta, Maine —
2 dol.

ALT skyrius, per A. Kleizą,
Manchester, Cann. — 20 dol.

Seleziečių gimn. Italijoje: —
kun. Čižauskas, per J. E. vysk. V.
Brizgį — 80 dol., kun. B. Suginto
du broliai — 140 dol.

Ir skaitai: prie vienu užrašyta
vienkartinė auksa, prie kitų —
nuolatinė. Taip paprasta — pa-
vardės, vietovės, skaičiai. Ir stai-
giai junti — ne, ne tik tai: čia
matai didelius dalykus. Tai dyku-
moje, iš po gilių gelmių, tie žmo-
nės, tos rankos, prarausia šalti-
nius gaivinancio gyvybinio van-
dens savo artimui. Girdi ir matai:
Ratelis sukasi, tai jo sukeltas vė-
jas verčia lapus, o į tą knygą žiū-
ri vaikas, mažas lietuviukas. Am-
žinasis mūsų tautos mokslo simbo-
lis — Vargo Mokykla. Mūsų žeme-

je paliko mūsų pastatyti puošnūs
Mokyklų rūmai, daugybė jų —
tačiau mes niekuomet negalime
prasiveržti pro skurdžią Vargo
Mokyklą, ir ji mums tampa bran-
giausia, nes ji išlaikė iš senų seno-
vės, ir dabar garantuoja išlaikyti
— raštą ir sielą lietuviškus.

Vokietija — dviguba tremtis,
nes juk tenai beliko tie, kurie ne-
bėgalėjo toliau bėgti — ten gyve-
na paliktieji. Bet ar jie keikiasi
beviltyje, ar puola į nusiminimą
ir lauzo rankas? Ar jie sako: ne-
verta, be prasmės? Kiekvienoje
tokioje vietoje, kur gyvena sauja
lietuvių, ateina vienas, daugiau,
mokytojų, ateina našlės vaikai,
ateina ligonių vaikai, ateina Ma-
žosios Lietuvos mažieji mūsų bro-
liai — visi ateina aplinkui knygą,
kaip speige pasišildyti prie ugnies.
Vargo Mokykla, toji amžinoji Lie-
tuvė Motina suka ratelį, rodo rai-
des savo vaikui, nuolatos atsigrež-
dama į langą belaukiant. Kaip ka-
daisė laukė grįžtančio knygnešio
— laukia laisvės. Kad namo grįž-
tu mažieji kalbėdami sava kalba,
nešini lietuviška raide, kad ne vie-
nas negalėtų priekaištauti, teisin-
tis nei smerkti: — Aš norėjau mo-
kytis gimtos kalbos, tačiau niekas
nedavė man knygos, niekas neda-
vė suole atsisėsti, — man nepadė-
jo tie, kurie galėjo.

Ar mes prisiminsime šią tei-
mą? Mes, kurie laisvoje žemėje
garbiname savo laisvos spaudos
jubiliejų? Ar paliksime tikrai tuos
suminėtus vardus vienus padėti
išlaikyti tas Vargo mokyklas —
tikrai nedaugelį rankų paliksime
kasti šaltinius iš po tyrumų smė-
lio? Kai tiek mažai tereikia iš mū-
sų — ne per uždraustą sieną nešti
knygas, rizikuojant gyvybe, ne
per sniegų pūsnis bristi į užpus-
tytą mokyklą, net ne mažiausio
vargo kam nors paro parodyti rai-
dę. Tikrai gero noro, tikrai šiek-
tiek pinigų — tik tai. Tikrai padė-
ti, kad Ratelis nenustotų sukėti.

BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINEJIMAS ADELAIDĖJE

Laiškas iš Australijos

Šiais metais lietuviai, gyvena-
mi Adelaidėje (Pietų Australijo-
je) liūdnų birželio sukaktuvių mi-
nėjimą padarė sėkmadienį, birž-
elio 13 d.

10 val. 30 min. Šv. Juozapo
bažnyčioje buvo atlaikytos pamal-
dos už išvežtus, mirusius ir kan-
kinamus lietuvius, kurias atlaikė
kun. dr. P. Jautulis.

14 val. 15 min. per 5 AD radio
stotį estai, latviai ir lietuviai kar-
tų davė anglų kalboje birželio įvy-
kių minėjimą. Minėjimas praves-
tas visų himnais. Po to, pranešė-
jas trumpai nušvietė klausytojams
minėjimo reikšmę, gyvenantiems
Australijoje pabaltiečiams ir po
to buvo duota kiekvienos tautos po
dvi plokštelės. Lietuviai išpildė
"Lopšinę" ir "Op, op, Nemunėli",
įgrotas "Čiurlionies" choro. 18 vl.
Miesto rotušėje lietuviai suruošė
minėjimą. Minėjimas pradėtas —
"God save the queen". Atidaromą-
jį žodį, Adelaidės Apylinkės var-
du, tarė Zen. Kučinskas. Po to se-
kė Pulgio Andriūšio paskaita ir
meninė dalis. Pranas Matiušas
smuiku išpildė "Largo cantabile"
A. Vivaldi. Zita Petkunaitė (mez-
zo sopranas) padainavo "Pieta, Sig-
nore" A. Stradella ir "Skubink
prie kryžiaus" Č. Sasnausko, pri-
tariant smuiku Pr. Matiušui. Vy-
rų choras "Lituanija", diriguojamas
Val. Šimkaus, išpildė kantatą "De
Profundis". J. Gavenlock vargo-
nais išpildė "Preludus C-minor"
C. Bach, "Scherso" Gigont ir
"Exultemus" Whitlock.

Birželio įvykių minėjimas buvo
tęsimas per visą sėkmadienį. Bet
neišnaudota gera proga viešoms
demonstracijoms bei mitingui, nes
dabartinio metu, po Petrovo afe-
ro yra gera dirva informuoti aus-
tralis apie bolševizmą ir jo kęslus
laisvame pasaulyje.

J. Riauba.

Jonas Kanis

MALONIAI

KVIEČIA

ATSILANKYTI

ir PAMATYTI

Rotany Brand "500"

Tailored by Daroff

Kostiumai

Paltai

100% VIRGINIA VILNOS

— DVIGUBAI AUSTA —

LABAI STIPRI

MEDŽIAGA.

BEN STAR

KRAUTUVEJE

Didelis PASIRINKIMAS, PASKUTINIS MADOS VYRAMS IR MOTE-
RIMS GRAŽIŲ RŪBŲ.

20 savaičių išmokėjimui be procentų!

4630-32 So. Ashland Ave. Tel. Yards 7-3900

PERKANT — PARDUORANT namą ar kitokią nuosavybę kreipkitės į
lietuvišką biurą...

A. MINICHA REAL ESTATE and Business Broker
1333 A DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont., Canada

Telef.: OL 8443 ir OL 8444

Mes patarnaujame teisingai, skubiai, savoj kalboj...

\$500 — 1,500 galite gauti per mūsų biurą tik už Jūsų parąšą,
be žirantų, jei Jums trūksta pinigų — įmokėjimui perkant namą.

Visais biznio reikalais mūsų agentai NEMOKAMAI suteikia
informacijas ir mielai Jums patarnaus.

F. JONYNAS, Tel. įstaigos OL 8444, Namų OL 2978

V. JUCAS, Tel. įstaigos OL 8444, Namų OL 6718

LIETUVIŠKOJ KRAUTUVĖJ
DANA

yra didelis pasirinkimas: įvairių gintaro gaminių, lietuviškų audi-
nių, medžio ir odos išdirbinių, meniškų margučių, vaikų ir mo-
teriškų rūbų.

SAVININKAI A. IR D. PAREIGIAI

1659 3 OL [Telefonas: 7-5555]
1111 CINCERO 50, AV. [Telefonas: 5-5555]

Didelis pasirinkimas

Laikrodžių ir Brangenybių

Vietoje ir Europoje gamintų laikrodžių
sąžiningas pataisymas už žemas kainas

A. R. JUNIEWICZ IR SŪNAS

3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MODERNIŠKA KIRPYKLA

Savininkas W. REKAŠIUS,

752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės).

Darbas atliekamas labai švarioj kirpyklos patalpoj ir geriausiai, —
pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos žemos.

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Seštadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro.

Trečiadieniais — uždaryta.

Telefonas: Victory 2-8770.

UŽEIK IR PATS ĮSITIKINK.

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS

2424 W. 69th St. R.Epublic 7-1213

2314 W. 23rd Pl. Virginia 7-6672

10756 S. Michigan Ave. PULLMAN 5-1270

LIUDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia

R.Epublic 7-3600 — 7-3601 Automobiliams vicia

Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime
kopyčių arčiau Jūsų namų.

Virš 50 metų Veikia Dieną ir Naktį

Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarimus duoda apie
ĮVAIRIAS APDRAUDAS.

KREIPKITES Į

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidotojimo įstaiga.

4605 — 07 So. Hermitage Ave. — Tel.: Yards 7-1741 ir 7-1742

arba 4330 — 34 So. California Ave. — Telef.: LA. 3-0440.

Koplyčiose moderniški oro keitimo įrenginiai

Naujausias mados, pavasarinių ir vasarinių,
geriausias vil nos rūbų.

Neatidėliok, ir bet ką pirkdamas,
nepamiršk aplankyti:

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR
BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill.
Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina
ir ilgesniam išsi-

mokėjimui be nuosimčių!

Krautuvė atdara ir sėkmadieniais iki 2 val. po pietų.

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGŪS SĄŽINGAS PATARNAVIMAS. —
NAUJI DIDELI SUNKVEZIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMIŲ
IRANKIAI KAI PATYS SUNKVEZIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PER-
KRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSIORINTI.

JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill.
Tel.: WALbrook 5-9209

AL VARNAS & CO

2509 W. 63rd Str. Telef.: WA -5-2278

Importuotus pietums ir kavai servizus, įvairiausių rūšių kris-
talo indus, vaikams servizus, keramikos išdirbinius ir dovanų
dalykus siūlo pigiau negu kur kitur

AL VARNAS & CO

IMPORTO FIRMA

Didelis pavasarinis išpardavimas

Gautas didelis kiekis naujų pavasarinų
RŪBŲ ir BALTINIŲ, vyrams, moterims, vaikams ir namų rei-
kalams, kaip tai: paklodžių, užvalkalų, rankšluosčių ir kita,
SUMAŽINTOMIS KAINOMIS PIRKSITĖ LIETUVIŠKOJE

JOSEPH'S DRY GOODS STORE

3213 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus
ir nuotraukas.

Atlieka Studijos ir Foto mė-gėjų darbus.

Aprūpina gera filmine medžiaga.

Jonas Karvelis

3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Telef.: YARD 7-0677.

Didžiausias pasirinkimas: siuvamų mašinų, Radio aparatų, įvairių
šveicariškų laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviš-
kų knygų, žurnalų ir laikraščių.

CICERO UŽEIGOJE
LITUANICA

IVILNŲ
PRALEISI
VAKARĄ

pas TADĄ KAZIMIERAITI
Penktadieniais, Šeštadieniais ir
Sėkmadieniais, atidaryta 24 va-
landas.

Čia be gardžių gėrimų ir už-
kandžių, yra įvairių žaidimų:
4920 West 14th Str., Cicero 50,
Illinois Telef.: TOWNhall 3-9601

Draugai ir sau sveikatos knyga

vadovas:

BŪKITE SVEIKI

Ją parąšė ir jau išleido Dr. Biežis.
Šioje knygoje aprašoma suprantama
lietuvių kalba svarbieji sveikatos iš-
laikymo dėsniai: KAI BŪTI SVEI-
KU IR ILGAI GYVENTI.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiek
vienoje lietuvių šeimoje.

Kaina tik 2 doleriai su prisuntimu
Tuojau užsisakykite.

Užsakymus siųskite knygos auto-
riui:

Dr. S. Biežis,
3241 W. 66 Plase,
Chicago 29, Ill.
Telefonas: R.Epublic 7-7868

Kas Valgo Bruno Duoną

Visad Žydi Kaip Aguona

LIETUVIŠKA KEPYKLA

SAV. BRUNO MACIANSKAS,
3339 So. Lithuanica Ave.

Tel.: Cliffsides 4-6376

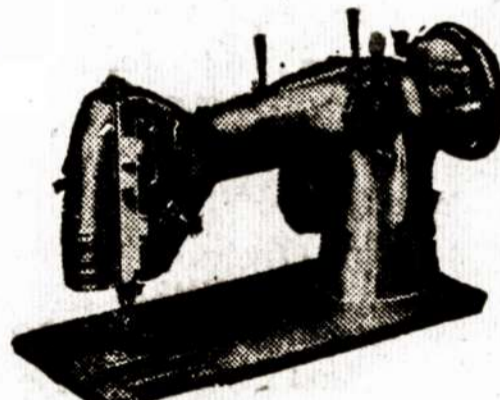
ALAUŠ PRISTATINĖTOJAS
ANDRIUS LAUKAITIS

PRISTATO lietuvišką "BALTOSIŲ MEŠKŲ" ir importuotą
alų: iš Vokietijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Danijos, Šve-
dijos, Norvegijos, Škotijos, Anglijos, Austrijos, Čekoslovakijos, Ita-
lijos, Irlandijos, Meksikos, Japonijos ir Filipinų, butelinose, skar-
dinėse ir statinėse.

PAŠAUK telef.: Yards 7-0534

arba R.Epublic 7-4526

IR BUS PRISTATYTA Į NAMUS, o pašaukimo išlaidos gražintos.

Bridžporte, 3524 S. Halsted gatv.

(šalia kino teatro RAMOVA) yra ati-
daryta nauja apmušalų (sienoms
popierių), dažu namų ruošės reikme-
nių ir praktiškų dovanų krautuvė.

Be to, yra mašinų "PHOENIX",

D. JURJONAS —

3524 So. Halsted St.

Tel. Bishop 7-3371

1954 m. rugpiučio 29 d.
GRAZIAME BUČIO DARŽE

I V Y K S

Laisvosios Lietuvos Vasaros Gegužinė

(Piknikas)

BUS ĮVAIRI IR VERTINGA PROGRAMA, DALYVAUJANT PAJĖGIAUSIEMS MENININKAMS CHICAGOJE.

KĄ JIE DIRBA

TAUTIŠKŲ IŠDIRBINIŲ PARODA ČIKAGOJE

Sąryšy su šių metų lietuviškų spaudos laisvės atgavimo 50-mečiu, kilo sumanymas suorganizuoti Čikagoje, šiam lietuvių centre Amerikoje, lietuviškų tautiškų išdirbinių parodą, kurioje ne tik lietuviams, bet ir svetimtaučiai galėtų pasigrožėti mūsų kūrybinia gاليا.

Todėl šion parodon yra kviečiami visi, kas turi audinių, mezginių, medžio, odos ir gintaro išdirbinių ir kitokių dalykų, kuriuos norėtų ne tik parodyti, bet ir parduoti. Visi panašių dalykų savininkai prašomi dviejų savaitių bėgyje suteikti žinių, kaip tai: kokie yra daiktai, kokiame kiekyje ir, jeigu pardavimui, tai kokia kaina.

Smulkias žinias prašoma siųsti adresu: J. Karvelis, 3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Kitus laikraščius ir savaitraščius prašoma maloniai šią žinią persipausti.

Jonas Motiejūnas,

savanoris kūrėjas, atvykęs Amerikon po I Didžiojo karo ir čia sukūręs lietuvišką šeimą, turi taverną Čikagos Market Parko kolonijoje.

John Pakel,

Prezidentas Chicago Savings & Loan Ass'n, išauginęs šią bendrovę į 14 mil. finansinę įstaigą, mini šios įstaigos 30 metų sukaktį ir naujiesiems taupytojams ta progą yra pasakyęs daug dovanų.

M. Rimkus,

prieš 3 metus baigė Coyne Electrical mokyklos radio ir TV klusę ir verčiasi išmoku amatu.

Kęstutis Avizius,

naujas ateivis, nupirko užėigą ir salę Čikagos Tawn of Lake Kolonijoje, 4501 So. Hermitage Ave.

Petras Litvinas,

persikėlė gyventi į Los Angeles, Calif.

Vyr. Sktn. Ona Zailskienė,

yra išrinkta Skautų Seserijos Vyriausia Skautininkė.

Judita Česekaitė ir Titas Jonynas, dabar gyvenantis Detroit, Mich., susituokė.

Jų vestuvinėje puotoje dalyvavo, be jaunųjų artimųjų giminių, daug svečių ne tik iš Detroito, bet ir iš Clevelando, Chicago ir Pensilvanijos valstijos.

Feliksas Vyt. Klimaitis, su žmona Julija Lydekaityte — Klimaitiene Cleveland'e, Ohio, 7031 Superior Ave, atidarė "Self Serve" vaisių krautuve. Džiaugiasi nauju bizniu ir lietuviams, kurie labai juos palaiko.

Cezaris Modestavičius, dalyvauja akademiniame, skautų ir visuomeniniame veikime Clevelande, Ohio.

Antanas Jonynas, atsargos karininkas, Lietuvoje buvęs aukšto laipsnio ekonomistas, su šeima gyvena ir sunkiai dirba London'e, Ontorio, Kanadoje. Jis yra uolus "LL" talkininkas.

Laima Leonaitytė, studijuoja muziką ir prancūzų kalbą. Dalyvauja akademikų skautų ir kt. lietuviškų organizacijų veikloje.

Vaidevutis Mantautas,

žinomas visuomenininkas ir skautų veikėjas, studijuoja tėvų jėzuitų akademijoje West Baden, Indiana.

Dabar įvairiais lietuviškais reikalais keliauja po didesnes lietuvių kolonijas.

Irutė Krivickaitė, baigė High School Washington'e, D. C., su dviem medaliais.

Bronius Marijošius,

Lietuvoje ir Europoje reiškėsis kaip solistas, dabar gyvena Toronto, Ont., Kanadoje ir verčiasi nuosavybiu pardavimu.

Vladas Šarūnas,

yra žinomas skautų veikėjas ir pavyzdingas lauzavedys. Jo pasigėrėtinais lauzų pravedimais turėjo progos džiaugtis akademines skautų stovyklos dalyviai Kanadoje. Jis patį gyvena Toronto, Ont.

ANGLIJOS KRONIKA

— LAS'o Vyr. Valdyba patvirtino Anglijos Organizacijai Vietininkijos Komitetą šios sudėtis: pirmininkas — dipl. teis. A. J. Kaulėnas, vice-pirmininkai: dipl. teis. P. Mašalaitis, V. Šalčiūnas, J. Alkimavičius. Sekretorius — V. Zdanavičius ir išdininkas — J. Jonelynas.

— Atliekami parengiamieji darbai įsteigti LAS'o skyrių Londono. Susirinkimas numatomas liepos mėnesyje.

LAS'o Organizacinis Komitetas Anglijoje prašo visus tautinių pažiūrų lietuvius užmegsti ryšį su Komitetu. Rašyti šiuo adresu: A. J. Kaulėnas, 13, Frostio Mansions, Frostio Place, London, E. 1.

— Veiklus Londono mėgėjų teatras "Vaidila" birželio pabaigoje davė naują premjerą. — St. Lauciaus 3 veiksmy drama "Paskutinė Viltis". Spektaklis paliko gražiausių išpūdžių. Režisavo P. Mašalaitis, dekoracijos dail. Dargio.

— Londone surengtame Birželio 14 d. pirmųjų trėmimų į Sibirą minėjime, tarp kitų, labai įdomią paskaitą — pranešimą padarė Liucija Puzinienė, kuriai po ilgų ir sunkių pastangų (kaip Prancūzijos pilietei) pavyko išvykti šių metų vasario mėnesį iš Lietuvos.

Pranešėja gyveno Subačiaus stoties miestelyje, Kupiškio aps. ir kurį laiką mokytojavo vietinėje progimnazijoje, vėliau dirbo Subačiaus kolūkyje.

Netrukus p. Puzinienė žada išleisti savo atsiminimų knygą.

CHICAGOS SKAUTAMS — TĖMS

Liepos mėn. 18 d. Marquette Parke įvyksta Dariaus — Girėno minėjimas. Tą dieną 1 val. visi skautai ir skautės tvarkingoje — skautiškoje uniformoje prašomi atvykti į Artesian gatvę tarp 69 ir 70 gatvių.

Tuntininkai.

J. Gimickienė, B. Dainauskas, J. Memėnas ir J. Knepas — prašomi pranešti savo adresus "LL" administracijai.

LIETUVOS VAIZDAI: Panemunė — Sėdėjus — Veliuona — Vilkių

VYRIAUSIAI LIETUVOS SKAUTŲ SESERIJS VADJAI

Brangios Skautės! Jūs ugdo ir skiepiate lietuvių širdyse lietuvišką dvasią ir tėvynės meilę. Lietuvoje skautinis auklėjimas buvo kiekvienai lietuviškai širdžiai brangus ir kilnus siela. Bet čia tremtyje esant didelėms kliūtims, jis pasidarė daug kilnesnis ir brangesnis kiekvienai lietuviškai sielai ir širdžiai ir šitas Jūsų skautinis auklėjimo darbas bus įrašytas į tėvynės garbingiausios istorijos lapus. Tegu Aukščiausiasis Kūrėjas Jus laimina ir priduoja stiprybės ir ištvermės atsispirti visokioms tremties audroms ir pagundoms, vedant lietuviškus tikrus lietuviškus tėvynės kelius.

Tremtyje Lietuvos žemelė Jums kaip tėvynės ilgesio kankinėms, pasidarė daug artimesnė lietuviškai sielai ir širdžiai, dėl to mes Vyr. Lietuvos S. V. aukojame lietuvišką trispalvę vėliavą su žiupsneliu Lietuvos žemės.

Dirbkite po lietuvišką ir gyvenamo krašto vėliava. Ta Lietuvos žemelė tegu Jus paskatina ir sustiprina darbą ir tėvynės meilę Jūsų širdyse tegu pagyvina, kad ji rusentų amžinai.

Lietuvos kariuomenės savano Dr. K. Pautienis ir žmona. Gegužės 23, 1954, Cleveland, Ohio.

savanoris Dr. K. Pautienis ir Vyr. Liet. Skautn. Dr. D. Kėsiūnaitei.

PILNAI PATAISO IR ATNAUJINA AUTOMOBILIUS SAŽININGAI, GERAI IR GREITAI — GAS STATION

3759 So. Western. Tel: RE 7-9533
Savin.: A. ADOMĖNAS, V. KOZICA ir V. PAKALNIS.

COMTAMETRO

IR MAŠINRAŠČIO MOKYKLĄ
Priima naujus kursantus. — Viršimto lietuvių baigė šią mokyklą ir visi dirba švariose raštinėse. Reikėtų ir Tau apsisvarstyti, ar ilgai gali Tavo sveikata atlaikyti fabriko darbą. — Skambink tuojau Mokyklos Vedėjui P. Kesiuūniui: Blshop 7-3013, arba kreikis tiesiai į Mokyklą — 938 W. 31 Place, Chicago 8, Ill.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transminijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

M. ČESAS & A. STANEVIČIUS

1835 CANALPORT Tel. Dirbtuvės SEeley 3-2146
Namų KENwood 8-3092

WALTER SASNAUSKAS GENERAL CONTRACTOR

2456 W. Marquette Road, Chicago 29, Illinois.
Telef.: GROvehill 6-8402

Stato naujus namus pagal su tartį ir planą. Atlieka įvairius remonto darbus.

DAINOSE APDAINUOTA IR PASAKOSE APSAKINĖJAMA

MARCIAMA RUZAVA

(MEISTER BRAU TAVERN)

DABAR randasi Chicagoje, 2532 W. 47 St., Brighton Park Sav. V. PRANCŪZEVIČIUS. Tel.: VIRginia 7-2429

KARSTOMIS VASAROS DIENOMIS yra gerai ir sveika — rūgštus pienas

TUREKS DAIRY

3445 So. Paulina St., Chicago 9, Illinois.

Pristato tinkamą rauginimui pieną. Reikalaukite šio pieno, saldžios ir rūgščios grietinės ir kitų produktų krautuovėse, kuriose Jūs perkate maisto produktus.

PAŠAUKITE IŠ VAKARO Tel.: CLifside 4-6376, IR IŠ RYTO — BUS PRISTATYTA Į NAMUS be jokio primokėjimo.

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas — 3148 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso telefonas: PROspect 8-1717
Valandos: po pietų 1—3; vak. 7—8, tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas.
BUTAS: 3241 W. 66th PLACE
Tel.: RE 7-7868

Kabineto Tel.: Lafayette 3-1707
Buto: FILLmore 3-8614 (Maywood)

Dr. S. Geštautas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Širdies, vidaus ir vaikų ligos
4055 So. Archer Avenue
(Kampus Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 ir 6—8 p. p. kasdien išskyrus trečiadienį ir sekmadienį.

Dr. Aldona A. Juška

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
Val.: 9—12 ir 7—9 v. v., pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį
2422 West Marquette Rd. Chicago

Dr. Irena Kurus

SPEC. KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
7156 So. Western Ave.
(Medical Building)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 3—6 p. p. ir 6—8 v. v.; trečiad. nuo 6—8 v. v.; šeštad. 10—12 v. p. ir nuo 1—3 v. p. p.
Office telef. REpublic 7-1168
Namų telef. WALbrook 5-3765

Tel.: HEMlock 4-5815

Dr. Ant. Narbutas

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 So. Western Ave.
Priima: Pirm., treč., ketv. ir penkt. 6:30—8:30
Antradieniais: nuo 10 iki 12 v. ryto
Šeštadieniais: nuo 2 iki 4 val. popietį

Dr. J. Vidžiūnas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
26 South Cicero Avenue
Val.: 6—9 v. v., šeštad. 2—4 val. p. p.
Telefonas kabinete: AUSTin 7-4748
Bishop 2-2678
Butas: 1445 Soth 49th Ave.
Tel.: OLImpic 2-4006

PIGIAI IR SAUGIAI Perkraustau Baldus VIETOJE IR IŠ TOLIAU

Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas PRISTATAU Į PIKNIKUS visus jums reikalingus daiktus KOSTAS EDUKONIS
6930 So. Talman — Chicago 29
Tel.: GROvehill 6-7096

E. AUGUST VALYKLA IR SIUVYKLA

3342 So. HALSTED ST.
Drabužių valymas — išlyginimas — Atnaujinimas — Sutaisymas — Pertaisymas.

Savin. E. Augustinavičienė.
JOSŲ GROZIS PRIKLAUSO NUO GRAZIAI IŠVALYTO RŪBO!

MARTIN WIDRA Siuvejas

3541 S. Halsted St.
TEL.: YARds 7-6035.
Siuva naujus drabužius, persiuva, pataiso ir išvalo senus. Priima valymui drabužius ir baldinius.
Ten pat galima gauti įvairių knygų pasiskaitymui į namus ir yra lietuviškos spaudos kioskas.

V. ŠIMKUS

STATYBŲ KONTRAKTORIUS

— Stato naujus namus pagal sutartį. Didelis planų pasirinkimas. Atliekami remonto darbai.
4645 So. Keating Ave.
Telefonas: RELiance 5-8202.
Skambinti nuo 6 val vakaro.

JAUKUS LIETUVIŠKAS RESTORANAS IR VALGYKLA,

billardas ir stalo tenisas. Įvairūs gerimai, šalti ir šilti užkandžiai. Trentinių mėgstamiausia vieta.

Erdvi salė įvairiems rengimams
JONAS BUDRIKAS

1442 So. 49th CT., Cicero 50, Ill.
Tel.: TOWnhall 3-9472

GERESNĖM SĄLYGOM parūpins namą, farmą, vasarvietę, krautuve, sklypus ir visokias kitokias įmones

DR. J. KASKELIS B. SERGAUTIS REAL ESTATE

870 College Str. Toronto, Ont.
Telef.: OL 6381. Buto: KE 7536
Šiame biure taip pat parūpinama paskolos ir padaromi įvairios rūšies apdraudimai.